PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 71 (8164)

TRST, petek, 24. marca 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni «Slovenija» v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PO NOVEM RAZPLETU PREISKAVE O KRVAVEM POKOLU NA TRGU FONTANA

Fašiste Rautija, Fredo in Venturo bodo kmalu premestili iz Trevisa v milanski zapor S. Vittore

Sodnika Fiasconaro in Alessandrini pregledujeta svežnje dokumentov, ki jih je poslal v Milan dr. Stiz - Državni pravdnik De Peppo o nadaljnjem poteku sodnega postopka

MILAN, 23. — Člana vsedržavnega vodstva MSI Pina Rautija in njegova somišljenika Fredo in Venturo bodo v kratkem premestili v milanski zapor San Vittore. Člani «črne celice» iz Trevisa so sedaj še zaprti v treh različnih zaporih v Padovi, Trevisu in Bassanu v pričakovanju, da pristojni sodnik izpolni vse formalnosti, ki so potrebne za premestitev.

Namestnika javnega tožilca dr. Fiasconaro in dr. Alessandrini nadaljujeta medtem pregled svežnja dokumentov tde dokazno gradivo, ki ga je poslal včeraj iz Trevisa tamkajšnji preiskovalni sodnik dr. Giancarlo Stiz. To delo poteka v strogi tajnosti in s policijsko zaščito. Karabinjerji so vso noč stražili urad, kjer so bili dokumenti, danes zjutraj pa so celo zamenjali ključavnico na vratih urada dveh milanskih sodnikov.

O tem dokaznem gradivu, ki so ga pripeljali karabinjerji iz Trevisa v dveh zaletnih zabojih, je le

Preiskovalni sodnik iz Trevisa dr. Giancarlo Stiz

malo vesti. Gre za devet debelih sveženjev dokumentov, katerim je priloženih enajst manjših zavojev: v njih je po nekaterih vesteh orožje in eksploziv, ki so ga zaplenili v Castelfrancu in ki je bil last «črne celice». Fiasconaro in Alessandrini sta najprej preučila razsodbo o ozemeljski nepristojnosti, ki menda zajema kakih trideset tipkanih strani, nato pa bodo pregledali še prošnje Fredovega, Venturovega in Rautijevega branilca za osvoboditev njihovih klientov.

Milanski državni pravdnik dr. De Peppo je na srečanju s časnikarji obrazložil vse možnosti nadaljnjega poteka preiskave proti «črni celici» iz Trevisa. Najprej bo treba določiti javnega tožilca, ki naj prevzame zadevo v roke. Ta bo imel tri možnosti: ali bo sam nadaljeval preiskavo s skrajšanim postopkom, lahko bo izročil akte preiskovalnemu sodniku, ki naj začne formalno preiskavo, lahko pa bi začasno sam začel preiskavo ter izvedel najbolj nujne pobude, šele nato pa predal zadevo preiskovalnemu sodniku.

Državno pravdništvo ima tudi možnost, kot je dejal dr. De Peppo, da samo nadaljuje postopek ter da preda akte javnemu tožilcu šele po predvidenem roku 40 dni. Javni tožilec pa bi imel nato med drugimi tudi možnost, da postopek arhivira, če meni, da ni zadostnih elementov za nadaljevanje postopka. V tem primeru bi ga nikakor ne vezal sklep preiskovalnega sodnika iz Trevisa, ki se je z izjavo o ozemeljski nepristojnosti dokončno in nepreklicno odrekel postopku.

Dr. De Peppo je tudi povedal, zakaj je poveril pregled dokumentacije iz Trevisa mladima namestnikoma Alessandriniju in Fiasconaru. Sodnika sta se namreč že ukvarjala s podobnimi zadevami, saj sta na primer vodila preiskavo o zloglasnih SAM (Squadre d'Azione Mussolini). Državni pravdnik je tudi potrdil, da bodo Rautija, Fredo in Venturo premestili v Milan, čeprav se morajo še dogovoriti, ali naj zadevne formalnosti opravi sodnik iz Trevisa, ali pa milansko sodstvo.

Glede sodnika, ki naj vodi preiskavo o odgovornosti «črne celice» pri atentatih v Milanu in v Rimu, se v krogih milanskega sodišča govori o dr. Gerardu D'Ambrosiju, ki trenutno vodi preiskavo o smrti anarhista Giuseppa Pinellija. Prav v zvezi s to preiskavo je imel dr. D'Ambrosio priložnost, da se je posredno ukvarjal s pokolom na Trgu Fontana. Po neuradnih vesteh se je dr. D'Ambrosio pred kratkim sestal v Trevisu s tamkajšnjim preiskovalnim sodnikom Stizom.

Sam Stiz je imel danes v Trevisu kratko srečanje s časnikarji, katerim se je zahvalil zaradi zadržanosti in poštenosti, s katero so sledili njegovemu delu. Sodnik je pojasnil, da ne namerava imeti tiskovne konference, da pa misli povedati nekatere stvari. Pojasnil je, da ni vpisan v nobeno združenje sodnikov ter da je v zadnjih časih prejel vrsto groženj, predvsem po aretaciji rimskega časnikarja Pina Rautija. Izrazil pa je tudi zadovoljstvo, da so v zvezi z zaključkom njegove preiskave nekateri dejali, da «se je država končno zbudila». «Upam, je dejal dr. Stiz, da ni že prepozno.»

Misovski prvaki in Rautijevi branilci so seveda zagnali vik in krik o «grozni mahinaciji», o «kalnih manevrih» in o «politični špekulaciji», vse to zabeljeno z grobimi žaljivkami na račun sodnika Stiza in sodnih oblasti nasploh. Vodstvo MSI je celo poverilo načelnikoma parlamentarnih skupin, naj intervenirata pri predsedniku republike. Branilci treh fašistov pa so predložili milanskemu državnemu pravdniku dokument, v katerem zahtevajo, naj sodni postopek predajo tržaškemu sodišču. To ni prva taka zahteva, saj so odvetniki že dolgo vztrajali pri trditvi, da je samo sodišče v Trstu pristojno, da bi sodilo Fredi, Venturi in Rautiju. Argumenti, s katerimi odvetniki utemeljujejo to zahtevo, so očitno iz trte izviti. Branilci se namreč sklicujejo na sodni postopek ki je v teku v našem mestu zaradi knjige, ki jo je napisal Freda in ki vsebuje vrsto žalitev in obrekovanj proti sodnim oblastem. Kako naj bi bil ta postopek povezan s krvavim pokolom v milanski banki, pa je menda nerazumljivo.

V zvezi z založnikom Venturo moramo danes beležiti tudi objavo razsodbe sodišča v Bologni, ki je oprostilo milanskega časnikarja Massima Finija obtožbe «obrekovanja po tisku». Fini je namreč v knjigi «Milanske bombe» označil Venturo s «fašistom», kar pa je Venturo, ki se je v preteklosti nekaj časa izdajal za pripadnika levičarskih izvenparlamentarnih gibanj, očitno razburilo, tako da je časnikarja tožil. Sodišče v Bologni pa je sedaj razsodilo, da Fini ni kazniv, ker je Ventura nedvomno fašist, kot dokazuje revija «Reazione», ki jo je založnik izdajal, in kot je razvidno tudi iz povezave med Venturo in Fredo, za katerega ni mogoče dvomiti, da pripada najbolj skrajni desnici.

Milanska sodnika Alessandrini (levo) in Fiasconaro bi morala danes zaključiti preučitev dokaznega materiala o odgovornosti «črne celice» iz Trevisa pri organiziranju krvavih atentatov v Milanu in Rimu 12. decembra 1969 *(Telefoto ANSA)*

PREDVOLILNO DELOVANJE STOPILO V NOVO FAZO

Po predložitvi kandidatnih seznamov stranke pripravljajo volilne programe

Dokument PSI o notranjepolitičnih vprašanjih

RIM, 23. — Danes ob 20. uri se je zaključil rok za predložitev kandidaturnih list za parlamentarne volitve 7. maja. Posebni uradi pri sodiščih bodo že jutri začeli s preučevanjem in odobritvijo predloženih seznamov in kandidatur.

Glede kandidatnih list za poslansko zbornico se bo to preučevanje zaključilo v torek 28. marca. Do tega roka bodo morali ugotoviti, če so bile izpolnjene vse obveznosti, ki jih določa zakon.

Istega dne bodo morali sklepe glede list sporočiti delegatom posameznih strank, ki bodo lahko vložili priziv na centralni vsedržavni urad. Slednji bo moral do ponedeljka 3. aprila odločati o morebitnih prizivih ter sporočiti svoje sklepe delegatom strank ter prefekturam, ki so pristojne za tiskanje glasovnic.

Glede kandidatur za senat bodo morali o njih sklepati okrožni volilni uradi do nedelje 2. aprila, ko bodo sezname kandidatov poslali deželnim volilnim uradom. Ti bodo morali nato potrditi kandidature do srede 12. aprila.

Stranke so torej že rešile vprašanje kandidatur ter se sedaj ukvarjajo z volilnimi programi. Za prihodnje dni so najavljene številne tiskovne konference, na katerih bodo voditelji strank poročali o volilni platformi. KD bo morala svoj volilni program odobriti na seji vsedržavnega sveta, ki bo v ponedeljek in na katerem bo imel poročilo tajnik Forlani.

Centralni komite PSIUP pa bo o volilnem programu sklepal v torek in sredo.

Socialisti so svoj volilni dokument že odobrili ter ga bodo objavili na strankinem glasilu v nedeljo. Kot smo že poročali, se program PSI deli na pet poglavij, od katerih so tri prva posvečena notranjim vprašanjem, četrto evropskemu združevanju in peto mednarodni politiki. Glede socialistične strategije volilni dokument PSI potrjuje avtonomijo stranke v okviru italijanske levice v odnosu do komunistične komponente delavskega gibanja, «v zavesti idealnih in političnih povezav, ki izhajajo iz skupne razredne osnove obeh strank in iz obstajanja zgodovinsko - političnega vprašanja premostitve ločitev delavskega razreda». V volilnem dokumentu je med drugim rečeno, da je osrednji problem boja za demokracijo v Italiji «pridobitev katoliških ljudskih množic in njihovega političnega pravdništva za izgradnjo nove družbe».

Dokument PSI navaja nato rezultate, ki jih je stranka dosegla s sodelovanjem v vladi leve sredine: reformo pokojnin, deželno ureditev, statut delavcev, razporoko, stanovanjsko in davčno reformo. V tej zvezi navaja tudi, da je levičarska opozicija večkrat dala svoj pozitiven prispevek k odobritvi zakonov.

Dokument ugotavlja, da se je proti reformatorski akciji vzdignila desničarska protiofenziva. Zmerne sile v večini, ki jih zastopa vodilna skupina KD s krilom PSDI in PRI, skušajo zavreti reforme, medtem ko gospodarski sistem reagira s skrčenjem investicij in povečanjem nezaposlenosti. Socialisti opozarjajo danje na obnavljanje fašizma in fašističnega nasilja ter ugotavljajo, da reakcionarne kapitalistične skupine ponovno finansirajo in oborožujejo neofašizem z namenom, da bi zaprli pot najbolj demokratičnim silam države in v prvi vrsti PSI.

Socialisti menijo, da je izhod iz krize možen samo s pogumnimi izbirami novih poti, kot je bilo storjeno v preteklem desetletju z levo sredino, ki je pomenila konec centrističnega obdobja. Prav iz zavesti te nujnosti izhaja politika PSI za nova in naprednejša ravnovesja. Ta politika — je rečeno v dokumentu — izhaja iz odnosov sodelovanja med PSI in KD ter išče podporo vseh naprednih sil dežele za širok program reform. Prav zaradi tega ne odklanja, pač pa išče podporo sindikatov ter, na parlamentarnem področju, celotne levice, vštevši komunistov.

Dokument polemizira nato z republikanci in socialdemokrati ter s KD, ki se z enobarvno vlado s podporo liberalcev predstavi pred volivci z namenom, da ponovno oživi centrizem, ki bi pa nujno pomenil tudi nevarno povezavo s skrajno desnico. Na volitvah je treba poraziti ta politični načrt ter ustvariti nove politične pogoje, ki naj omogočijo nadaljevanje demokratičnega sodelovanja ter naj dajejo novega zagona srečanju med socialisti in katoličani.

Andreotti sprejel sindikalne predstavnike

RIM, 23. — Predsednik vlade Andreotti se je danes v palači Ghigi sestal s predstavniki treh sindikalnih zvez, s katerimi je preučil vprašanja pokojnin in zaposlitve. Srečanja, na katerem je bil prisoten tudi minister za delo Donat - Cattin, so se udeležili za CGIL Bonaccini, Didò, Verzelli in Guerra, za CISL Storti, Scalia, Macario in Marcone, za UIL pa Rossi, Torda, Berteletti in Simoncini.

Po odstopu fašista Birindellija

Admiral Pighini novi poveljnik NATO za Južno Evropo

BRUSELJ, 23. — General Goodpaster, vrhovni poveljnik sil NATO v Evropi, je sporočil, da je bil admiral italijanske vojne mornarice Giuseppe Pighini imenovan za poveljnika flote NATO za Južno Evropo. Admiral Pighini, ki je bil doslej podnačelnik generalnega štaba pri italijanskem obrambnem ministrstvu, nadomestuje admirala Gina Birindellija, ki je zapustil svoje mesto, da bi lahko kandidiral na prihodnjih parlamentarnih volitvah na listi neofašistov.

Ostri spopadi v Indokini

SAJGON, 23. — Enote vietnamske osvobodilne vojske so vdrle v neko mestece v delti reke Mekong, na jugu dežele in povzročile razdejanje v taborišču sajgonske kolaboracionistične vojske. Po podatkih iz Sajgona je bilo med spopadom ubitih 29 ljudi, medtem ko naj bi partizani utrpeli izgubo devetih borcev. Pred napadom so dalj časa obstreljevali mesto Truc Giang.

Z minometi in katjušami so enote vietnamske FNO napadle tudi utrdbo Tay Minh, severnozahodno od Sajgona. Strelj minometalcev so bili usmerjeni predvsem na velikanski rezervoar bencina, ki je eksplodiral. V njem je bilo 650.000 litrov goriva.

Toča granat pada že drugi dan tudi na vrhovno poveljstvo enot ameriške obveščevalne službe CIA v laoški bazi Long Cheng, na robu Doline vrčev.

Enote kamboške osvobodilne vojske napadajo tudi avtocesto, ki povezuje južnovietnamsko prestolnico Sajgon s kamboškim glavnim mestom Pnom Penhom, kjer je število žrtev nedavnega nočnega napada zraslo na 102.

Iz Pariza poročajo, da je tudi zadnja seja mirovnih pogajanj bila prekinjena, ker sta predstavnika ZDA in lutkovne vlade iz Sajgona obtožila Vietnamce, da se nočejo pogajati o usodi vojnih ujetnikov.

REFERENDUM O VSTOPU VELIKE BRITANIJE V EGS

Različna stališča KPF in socialistov

PARIZ, 23. — Pompidou je torej dosegel svoj namen. Očitali so mu, da je sklical referendum o vstopu Velike Britanije v EGS predvsem zato, da bi zabil nov klin med socialisti in komunisti v Franciji in s tem zavrl proces zbliževanja, ki bi utegnil ogrožati njegovo vlado. Kljub naporom socialistov, da bi KPF prepričali, naj se jim pridruži in pozove volivce, naj se na referendumu vzdrži, je centralni komite francoske komunistične partije sklenil, da ne odstopi od tradicionalno negativnega odnosa do skupnega evropskega tržišča, češ da je to le domena evropskih kapitalistov ob podpori ZDA.

Ves dan so se vrstili sestanki med predstavniki KPF in SFIO, a brez rezultata. Zadnje srečanje, ki je trajalo pol ure, so imeli popoldne, v dvorani steklene palače, kjer je sedež CK KPF. Seja centralnega komiteja je še trajala. Socialisti so poskusili še zadnjič, a zaman.

Sedaj bo moral razpravljati o zadržanju SFIO vsedržavni svet stranke. Slišijo se glasovi, da namerava del socialističnih voditeljev predlagati, naj bi SFIO podprla vstop Velike Britanije v EGS in se s tem še dodatno ločila od komunistov.

V Bruslju se nadaljuje mučno zasedanje kmetijskih ministrov držav SET. Razpravljati morajo o nadaljnjih 28 točkah «Mansholtovega načrta» o strukturni reformi kmetijstva v Evropi, ki naj bi v prvi vrsti zadevala južno Italijo in druga nerazvita področja. 10 točk načrta predvideva podpore onim podjetjem (očitno ne posameznim kmetom), ki bi sklenila «industrializirati» svojo dejavnost. Nasproti tej točki pa stoji še predlog o posebnih podporah onim, ki bi se odločili in zapustili kmetijstvo.

V Bruslju govorijo, da se cene poljskih pridelkov ne bodo zvišale do leta 1974, vendar je pogoj za to strukturna reforma kmetijstva v južni Italiji.

BEOGRAD, 23. — Na današnji peti seji sveta za zunanje zadeve predsedstva SFRJ so proučili vprašanja v zvezi z nadaljnjim napredkom sodelovanja Jugoslavije z Balkanskimi in drugimi sosednimi državami. Proučili so tudi program dela sveta do konca julija 1972, leta. Seje se je udeležil tudi zvezni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac.

PALESTINCI NAPOVEDUJEJO USTANOVITEV SVOJE VLADE

Osamljeni kralj Husein išče v ZDA pomoč za svoj načrt o Cisjordaniji

Tiskovna konferenca hašemitskega monarha - Napetost v Samariji in Judeji pred občinskimi volitvami - ZDA ponujajo Jordaniji posebno podporo za 40 milijonov dolarjev

AMAN, 23. — Jordanski kralj Husein je sklical tiskovno konferenco in izjavil, da vztraja pri svojem načrtu o ustanovitvi «združene arabske kraljevine», ki naj bi vključevala Jordanijo in Cisjordanijo. Posredno je pritrdil vesti, da mu ZDA ponujajo štirideset milijonov dolarjev za «obnovitev gospodarstva v Cisjordaniji».

Izraelske čete so poostrile nadzorstvo na zasedenih področjih Samarije in Judeje v Cisjordaniji, kjer bodo 28. aprila občinske volitve. Vse kaže, da bo izraelska vlada te volitve preklicala «zaradi pomanjkanja kandidatov» in imenovala vojaške uprave v mestih. Ti dve področji štejeta nad pol milijona prebivalcev, volivcev pa naj bi bilo le 30 tisoč. Dejansko ima volilno pravico samo privilegirana kasta, medtem ko je palestinska raja brezpravna.

Egipt je začel močno diplomatsko akcijo pri drugih arabskih vladah, katere skuša pridobiti za skupen nastop proti Huseinu, organizacije palestinske gverile pa groze z ustanovitvijo svoje vlade, ki naj bi predstavljala oblast v Palestini. Z drugimi besedami bi palestinska FNO odpovedala vsakršno pokornost hašemitskemu režimu in pripravila teren za vstajo ali novo državljansko vojno.

Žarišče močnih vojnih spopadov v Jordaniji je torej iz dneva v dan bolj vroče, tembolj zato, ker je na to ponudbo odgovoril tudi sam Husein, ko je med tiskovno konferenco izjavil, da ne dopušča nove palestinske vlade, ker «je Palestina ena sama» (v mislih je — seveda — imel «svojo» Palestino).

Husein je sklical tiskovno konferenco na sedežu amanske radiotelevizije. Najprej je tujim novinarjem, ki so postavljali vprašanja, dejal, da ni imel nikakršnih stikov z izraelskimi voditelji, da pa to ne pomeni, da odstopa od svojega načrta. Postavil pa je nekaj pogojev: uveljavitev resolucije OZN iz leta 1967 (se pravi umik izraelske vojske za stare meje) in vrnitev Jeruzalema pod hašemitsko suverenost. V zamenjavo bi ponudil nekakšno možnost «odprtega mesta» za kraje, ki so cilj romarjev vseh ver.

Husein je tudi povedal, da po njegovem mnenju jamči načrt o združenem arabskem kraljestvu med Jordanijo in Cisjordanijo vse pravice palestinskemu prebivalstvu. Skušal je v tem smislu ločiti palestinsko ljudstvo in «nahujskane ekstremiste» (v mislih je imel palestinske gverilce) ter ponovil, da ne sprejema možnosti ustanovitve palestinske vlade v izgnanstvu.

Husein je nato povedal, da bo odpotoval čez dva dni v Združene države Amerike, kjer je Bela hiša zaprosila kongres za posebno podporo Jordaniji, v višini 40 milijonov dolarjev. Husein je zanikal, da bi ta izredna ameriška podpora bila v zvezi z njegovim načrtom, ki so ga druge arabske države označile kot «izdajstvo».

Iz Damaska je medtem prispela vest, da so v Siriji delno spremenili sestavo vlade, ki jo izraža «Narodna fronta». Fronto sestavlja stranka BAAS, dve socialistični stranki in KP Sirije, ki ima v novi vladi dva resorja.

Vlado sestavlja petnajst baasistov in petnajst pripadnikov drugih strank Narodne fronte, oziroma neodvisni strokovnjaki.

Iz Kaira poročajo, da so delavci nekega področja v južnem Egiptu demonstrirali med obiskom predsednika vlade Sedkija.

Izročena odlikovanja bivšim prekomorcem

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 23. — Dopoldne je na republiškem odboru Zveze združenj borcev Slovenije v Ljubljani predsednik osrednjega odbora prekomorskih brigad doktor France Hočevar podelil odlikovanja 15 bivšim pripadnikom prekomorskih brigad. Odlikoval jih je predsednik republike za zasluge med narodnoosvobodilno vojno. Ob izročitvi odlikovanj je doktor France Hočevar poudaril vlogo prekomorskih brigad v naši revoluciji. Obudil je spomin na vse tiste Slovence, ki so organizirali upor proti okupatorju daleč od domovine in čeprav so se domov lahko vrnili šele po koncu vojne, ni njihova zasluga za današnje slovenske meje nič manjša.

Po podelitvi odlikovanj sta se v imenu odlikovancev zahvalila nekdanji predsednik centralnega narodnoosvobodilnega odbora na Sardiniji Janko Kralj in nekdanji politkomisar partizanskega pevskega zbora Srečko Kosovel Ivan Jerman.

DRAGO KOŠMRLJ

KARAČI, 23. — Pakistanski predsednik Ali Buto se pripravlja na potovanje v Indijo, kjer se bo z Indiro Gandi pogovarjal o možnosti osvoboditve ujetih pakistanskih vojakov.

KRIZA V ULSTRU SE ZAOSTRUJE

Heath in Faulkner sta se razšla brez dogovora o «mirovnem načrtu»

Hladen «no comment» notranjega ministra Maudlinga v zbornici
Wilson kritičen - Nov bombni atentat pri Belfastu: 12 ranjenih

LONDON, 23. — Angleška vlada nima dovolj moči, da bi prisilila severnoirskega «unionista» Faulknerja, naj sprejme njen «mirovni načrt», o katerem — resnici na ljubo — javnost ne ve ničesar. Razvedelo se je samo, da sta se prejšnjega dne Faulkner in Heath prepirala skoraj devet ur. Faulkner se je vrnil v Belfast, sklical svojo vlado, ki ga je v celoti podprla, sedaj pa čaka na prihodnjo potezo britanskega premiera Heatha. Ta je tudi sklical britansko vlado. Po dveh urah so se ministri razšli. Časnikarji vedo povedati, da so bili člani londonskega kabineta videti zelo jezni in temnih obrazov. Notranji minister Maudling pa je moral oditi v spodnjo zbornico, kjer je razočaral s hladnim «no comment». Ostro ga je napadel Wilson in zahteval, naj vlada seznani parlament s svojim načrtom do velike noči. Pred tem se je Wilson sestal s premierom Heathom. Verjetno je od njega hotel izvedeti o globini spora med londonsko vlado in Faulknerjem.

Ni pa izključeno, da je v resnici londonski «mirovni načrt» za Irsko le poskus izigravanja resničnega subjekta tega spopada: irskokatoliškega prebivalstva v Ulstru. Razumljivo je, da Faulkner in sploh reakcija v Ulstru ne bodo pristali na rešitev odprtih vprašanj tega ozemlja. Heath pa lahko zvrača nanj krivdo, pred volivci pa izjavlja, da je storil vse, kar je bilo v njegovi moči. Tako mislijo nekateri komentatorji, ki se čudijo dejstvu, da Heath doslej še ni objavil osnovnih točk svojega načrta. Pač pa je znan Wilsonov načrt, ki predvideva, v končni in podrejeni fazi, združitev Ulstra z Irsko.

Zvečer je Heath še zadnjič poskusil s Faulknerjem. Povedali so, da sta se dalj časa pogovarjala po telefonu, a zaman. Baje je Heath telefoniral v Belfast po obisku britanskega veleposlanika, ki je dopotoval iz Dublina.

Po informacijah iz dobro obveščenih krogov se angleška vlada ni sestala zato, da bi ocenila naravo nesporazuma med Heathom in Faulknerjem, temveč zato, da bi v luči tega pogovora pregledala «mirovni načrt». Seveda je težko verjeti, da bi «mirovni načrt», ki bi ga popravili na osnovi zahtev glavnega krivca za položaj v Ulstru, sploh utegnil zadovoljiti irskokatoliškega prebivalstva, še najmanj pa irske republikanske armade, ki se zavzema za čimprejšnjo združitev z Irsko.

IRA se je spet oglasila z bombnim atentatom pred nekim hotelom v Carrickfergusu (pokrajina Antrim pri Belfastu). Gostje so bili pravočasno opozorjeni, zato bomba ni povzročila smrtnih žrtev. Drobci razbitih stekel pa so ranili dvanajst oseb in tri policiste.

Struja «provisionals» je medtem sporočila, da prevzema odgovornost za krvavi atentat pred uredništvom lista «News letter» v Belfastu, ki je ubil šest ljudi in ranil 146.

Pozno zvečer smo izvedeli, da se je predsednik ulstrske vlade Faulkner vrnil v London po telefonskem razgovoru s Heathom. Srečala sta se takoj in pogovori še trajajo. Vsekakor krožijo govorice, da je Faulkner postavil Heathu ultimat: London naj spremeni svoj «mirovni načrt», sicer bo vlada v Ulstru odstopila. Baje Faulkner nasprotuje ukinjanju koncentracijskih taborišč za irske nacionaliste.

TISKOVNA KONFERENCA ZASTOPNIKA ZUNANJEGA MINISTRA

Intenzivno delovanje jugoslovanske diplomacije

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 23. — Zastopnik zveznega tajništva za zunanje zadeve Milan Zupan je na današnji tiskovni konferenci obvestil časnikarje, da bo zvezni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac v kratkem obiskal Sirijo, Libanon in Egipt, da bo zvezni tajnik za zunanjo trgovino Muhamed Hadžić na čelu vladne delegacije od 7. do 21. aprila uradno obiskal Ljudsko republiko Kitajsko in Demokratično republiko Korejo in da bo gospodarska delegacija pod vodstvom člana zveznega izvršnega sveta dr. Emila Ludvigera konec tega meseca odpotovala na obisk v Bangla deš. Smoter obiska vladne gospodarske delegacije Kitajski in Koreji je po besedah Zupana nadaljnji razvoj gospodarskega sodelovanja Jugoslavije s tema dvema državama. Zupan je izrazil prepričanje, da bo ta obisk tudi nov prispevek k prijateljskemu in vsestranskemu sodelovanju Jugoslavije z Ljudsko republiko Kitajsko in Demokratično republiko Korejo. Kar se tiče obiska vladne delegacije Bangla dešu, je Zupan izjavil, da je smoter teh prvih razgovorov med gospodarskima delegacijama obeh držav najti ustrezne oblike gospodarskega sodelovanja in določiti osnove za nadaljnji razvoj medsebojnih gospodarskih odnosov.

Sklep vlade ZDA, da ameriška korporacija za privatne naložbe v prekomorskih državah jamči za naložbe ameriškega kapitala v Jugoslaviji, je po izjavi zastopnika zveznega tajništva v skladu z obojestranskimi interesi in napori obeh držav, da se njuno gospodarsko sodelovanje še bolj razvije. «Naše gospodarstvo je ugodno sprejelo ta sklep vlade ZDA, za katerega verjamemo, da bo spodbudil ameriške gospodarske in finančne kroge za skupne naložbe z jugoslovanskimi podjetji», je dejal Zupan.

Zastopnik zveznega tajništva za zunanje zadeve je nadalje obvestil časnikarje, da bo 28. marca prispel na tridnevno politično posvetovanje v Beograd generalni tajnik francoskega zunanjega ministrstva Hervé Alphand. Izmenjava mišljenj s francoskim diplomatom bo zajela najvažnejša mednarodna vprašanja, ki zanimajo obe državi, posebno o evropski varnosti ter vprašanja s področja dvostranskih odnosov.

Bodoči obisk delegacije zvezne skupščine pod vodstvom predsednika Mijalka Todorovića Indiji je Zupan ocenil kot koristen prispevek tradicionalno prijateljskim odnosom med Indijo in Jugoslavijo.

B. B.

VARŠAVA, 23. — Poljska je obnovila diplomatske stike s Pakistanom. Prekinjeni so bili med indijsko - pakistansko vojno.

SINOČI JE V ZADNJEM TRENUTKU VLOŽILO KANDIDATNO LISTO MPL

V Trstu devet kandidatnih list za volitve v poslansko zbornico

Trije slovenski kandidati - Hrupnejša volilna kampanja šele po veliki noči

Nekaj minut pred 20. uro so prinesli predstavniki Laborjevega MPL (Politično gibanje delavcev) kandidatno listo in ustrezno dokumentacijo z nekaj več kot 600 podpisi na volilni urad tržaškega prizivnega sodišča. Na tej listi kandidirajo za poslansko zbornico: Carlo Bernard, Enzo Di Siasio, Sergio Pauluzzi in Adriano Renesto.

S tem se je število predloženih kandidatnih list povečalo in jih bo skupaj devet, tako da se bo tudi spremenil vrstni red na glasovnici. Na prvem mestu je kandidatna lista KPI, nato pa sledijo na levi strani PRI, MSI, PLI in PSI, na drugi strani pa KD, PSIUP, PSDI in končno MPL, oziroma ostane eno okence prazno, ker je vseh kandidatnih list devet.

Kot smo že pred dnevi predvideli, se ni predstavila skupina «Il Manifesto», ki je v Trstu maloštevilna in povrh tega še med seboj razklana in ki ji očitno ni uspelo zbrati potrebnega števila podpisov.

Glede kandidatnih list za senat pa ni nobenih novosti in so bile že v ponedeljek vložene vse kandidatne liste, ki jih je sedem, saj so komunisti in psiupovci predlagali skupno listo za senat, MPL pa se logično ni predstavil.

Na kandidatnih listah za poslansko zbornico so v tržaškem volilnem okrožju trije slovenski kandidati: na listi KPI dosedanji poslanec Albin Škerk, za katerega vse kaže, da ima tudi sedaj vse možnosti, da bo ponovno izvoljen, saj se okrog njegove kandidature krepi širša solidarnost slovenskih volivcev. Na listi PSI kandidira Dušan Košuta, ki je bil kandidat socialistične stranke že na prejšnjih političnih volitvah in ki ima ponovno vse možnosti, da se dobro uveljavi. Končno kandidira na kandidatni listi PSIUP Vito Jercog.

S predložitvijo kandidatnih list na sodišču je zaključen ta postopek in imajo sedaj besedo sodni uradi, ki morajo v roku petih dni pregledati vloženo dokumentacijo, pri čemer gre predvsem za preverjanje podpisov. Zelo malo pa je verjetno, da bi se glede kakšne kandidatne liste pojavile težave, tako da lahko že sedaj računamo, da je volilnica v našem volilnem okrožju dokončna.

Volilna kampanja je za sedaj prešla v zatišje in večina strank pripravlja volilne programe, se ukvarja s tehničnimi pripravami in nameava krepkeje poseči tudi z bučno propagandistično akcijo na trge šele po velikonočnih počitnicah. Določeno izjemo predstavljajo za sedaj samo liberalci, ki so za nedeljo napovedali v kinu Grattacielo zborovanje, na katerem bo govoril podpredsednik liberalne skupine senata Veronesi, za republikance pa bo govoril poslanec Biasini.

Edino odprto vprašanje, povezano z volitvami, se še vedno nanaša na možnost upravnih volitev za tržaško občino. O tem se je v zadnjem času mnogo govorilo in je najprej že vse kazalo, da volitev ne bo, sedaj pa so se menda nekoliko povečale možnosti za razpis volitev teden dni po političnih volitvah, tako da dobro poučeni krogi govorijo o 50-odstotni možnosti volitev. Končno besedo mora reči vlada, ki se bo verjetno sestala v soboto ali v ponedeljek.

SINOČI V REPNU

Občni zbor PD Kraški dom

Sinoči je bil v Repnu redni letni občni zbor prosvetnega društva Kraški dom - Repentabor. Po podrobnih poročilih in razpravi je bil izvoljen nov odbor, v katerem so: Zofija Baizz, Milan Bizjak, Pavel Colja, Alma Guštin, Boris Guštin, Branko Guštin, Emil Guštin, Ivanka Guštin, Robert Hmeljak, Milko Križman, Valter Milič, Francko Milič, Mirko Purič, Bogdan Ravbar, Albin Škabar, Emil Škabar, Egon Škrk, Vinko Vodopivec, Dušan Guštin in Milan Škabar.

V imenu zadruge Naš Kras in v imenu športnega društva Polet z Opčin je občni zbor pozdravil Egon Kraus. Slovensko prosvetno zvezo sta na občnem zboru zastopala Igor Orel in Mirko Kapelj.

Zaradi pozne ure bomo o občnem zboru obširneje poročali v eni izmed prihodnjih številk.

Razčlenjene stavke pri «Grandi motori»

Kot smo že poročali je sestanek med predstavniki uprave GMT in sindikalnimi predstavniki delavcev, ki bi moral biti včeraj na sedežu ministrstva za delo v Rimu ob prisotnosti samega ministra Donat - Cattina, odpadel. Ugotovili so namreč, da ni šlo za zaporo tovarne, temveč zgolj za nesporazum, ki ga je skušalo ravnateljstvo «Grandi motori» izkoristiti za ustrahovanje delavcev, kar je zaradi odločnega nastopa sindikalnih organizacij spodletelo.

V tovarni «Grandi motori» še vedno nadaljujejo vsakodnevne razčlenjene stavke, s katerimi skušajo delavci doseči priznanje zahtevne platforme za pripravo delovne pogodbe.

Razčlenjene stavke so tudi vsak dan v ladjedelnici S. Marco, medtem ko se je položaj v tovarni Stock normaliziral. Te dni so namreč dosegli sporazum, na osnovi katerega bodo podpisali novo delovno pogodbo na vsedržavni ravni. Sporazum med delodajalci in sindikalnimi predstavniki delavcev bodo morali sedaj potrditi še delavci sami na številnih javnih zborovanjih, ki bodo v kratkem. Delovna pogodba zadeva nad 40.000 delavcev.

Z LADJO «KATHARINA»

Danes prvi kontejnerji na novem pomolu VII

Tehnična oprema na pomolu ustreza le deloma novemu prometu

Danes bo v tržaški novi luki prvič začel dejansko delovati pomol VII. Delovanje bo omejeno le na severno stran ogromnega pomola, kjer so uredili terminal za kontejnerje. Že včeraj popoldne je iz Izraela priplula kontejnerska ladja «Katharina», ki pa ni mogla izkrcati blaga zaradi stavke pristaniških delavcev. «Katharina» je v bistvu sestra «Pinguina», ki pluje na progi Trst - Izrael že od začetka lanskega novembra. Zmogljivost «Katharine» je 182 kontejnerjev. Iz Trsta bi morala odpluti sedaj na progi Jadran - Izrael po ena ladja vsakih šest dni. Ni sicer še povsem zanesljivo delovanje pristaniške ustanove za kontejnerje. «Pinguin», ki v Izraelu, v Haifi in v Tel Avivu opravi izkrcanje in vkrcanje v samo dveh dneh, se v Trstu mudi tudi po pet dni. Za manipulacijo enega samega kontejnerja se pogosto porabi tudi celih 20 minut, medtem ko bi popolna organizacija dela dovoljevala približno le tri minute dela. V Trstu deluje na terminalu pomola VII. velik premični žerjav vrste «Lancer», za katerega pa morata sproti pripravljati tovor dva manjša žerjava, ki sta se izkazala za zelo komplicirana, ker morata kontejnerje zajezditi do centimetra točno, da ga lahko prikleneta in dvigneta. Taka točnost je pri tako velikih in okornih voziłih zelo težka in operacijo morajo tudi po večkrat ponoviti na škodo ekonomičnega obratovanja ladje in kontejnerskega prometa sploh.

B. K.

Do 31. marca prošnje za pomoč starim osebam

Do 31. t.m. bodo morale vse občinske uprave izročiti deželnemu odborništvu za delo, socialno skrbstvo in obrtništvo v Ul. Roma 28 prošnje za deželni prispevek za oskrbo na domu starih oseb, ki žive v slabem finančnem položaju. S tem deželnim prispevkom bodo najeli domače pomočnice ali drugo osebje za oskrbo starih oseb na domu.

Ker je mnogo oseb naslovilo svoje prošnje, kar na odborništvo za delo, je odborništvo sporočilo, da sprejemajo prošnje samo na občinah. Občinske uprave bodo dopolnile prošnje s potrebnimi dokumenti in jih izročile deželni upravi.

S SEJE OBČINSKEGA SVETA V NABREŽINI

Turistična ustanova in konzorcij za razvoj tržaške obale sta zaspala

Novo turistično naselje med Sesljanom in Devinom? - Zaskrbljenost zaradi avtoceste

Kot smo na kratko že poročali, je bila v torek v Nabrežini seja občinskega sveta, kateremu je župan poročal o delovanju občinske uprave in o nekaterih važnih problemih, ki se tičejo devinsko-nabrežinske občine. Predvsem je omenil, da niso še znani podatki zadnjega ljudskega štetja in da že deluje občinski volilni urad zaradi prihodnjih političnih volitev. Ko je govoril o posvetovanjih in preučevanjih raznih komisij za 8. družbeno - ekonomsko področje, v katerih zastopajo devinsko - nabrežinsko občino župan Legiša in občinska svetovalca Parentin ter Markovič, je pripomnil, da so člani komisij, v zvezi z izdelavo gospodarskega načrta, obžalovali, da deželna uprava ni povedala svojih namenov deželnega regulacijskega načrta. Nato je omenil načrt, da bi se v Devinu uredil muzej o nemškem pesniku Rilkeju, in ustanovitev društva, ki bo skrbelo, da se v Devinu prirejajo simpoziji o Rilkeju.

Glede razvoja turizma je župan omenil pobudo podjetja «Lloyd Adriatico», ki namerava zgraditi med Sesljanom in Devinom veliko turistično naselje (74 bungalovov), s sodobnimi športnimi napravami, igrišči in bazeni. V zvezi z gradnjo tako obsežnega turističnega centra nastajajo razni problemi: dostop do morja in zadostna kopališča. Ta vprašanja so zelo važna za vse obalno področje, toda konzorcij za razvoj tržaške obale «spi spanje pravičnega», prav tako je zaspala tudi avtonomna turistična in letoviščarska ustanova v Sesljanu, ker ni bil še imenovan novi upravni odbor, čeprav je mandatna doba sedanjega odbora zapadla že lani. Glede sprememb k občinskemu regulacijskemu načrtu, ki jih pripravljajo poverjeni strokovnjaki, so se pogovorili tudi s predstavniki raznih ustanov in organizacij. Za rešitev problema javnih prevozov zagovarja občinska uprava predlog, da se ustanovijo javna podjetja za medobčinsko prevozno službo, za odlaganje smeti in odpadkov pa se bo devinsko - nabrežinska občina morala dogovoriti s tržiško občino, ki bo zgradila naprave za sežiganje odpadkov.

Odbornik Caldi je poročal o javnih delih, odbornik Frisolini je sporočil, da je nadzorni organ odobril občinski obračun, katerega pa je skrčil za 18,2 milijona lir, vendar ne pri postavkah za javna dela, svetovalec Srečko Colja, ki je predsednik konzorcija za kraški vodovod, pa je pojasnil nekatere stvari v zvezi z deli za razširitev in okrepitev kraškega vodovoda.

Sledila so vprašanja nekaterih svetovalcev, katerim so odgovarjali župan in pristojni odborniki.

Svetovalec Markovič (KPI) je predvsem izrazil svojo zaskrbljenost zaradi pobude družbe «Lloyd Adriatico», ki tudi v zgoniški občini gradi «turistično naselje»; župan mu je odgovoril, da je tudi on zaskrbljen zlasti glede na to, kar se dogaja v zgoniški občini in diši po špekulaciji, saj so hotelske sobe začeli prodajati kot stanovanja. Prav tako se je župan strinjal z Markovičem, ki je izrazil nezadovoljstvo domačinov in sploh avtomobilistov, ker po dveh letih ni še dokončan most in je zato zaprta cesta Štivan - Gorica. Župan je odgovoril, da se tudi strinja s pripombami svetovalca Markoviča glede turistične ustanove, ki bi morala čimprej dobiti nov upravni odbor. V tej ustanovi bi morali biti bolj kot do sedaj zastopani domači gostinci in slovenski življ.

Svetovalec Colja (PSI) je glede sestavljanja deželnega gospodarskega načrta poudaril, da ne bi smelo vse prihajati samo od zgoraj, saj krajevne ustanove najbolj poznajo razmere in potrebe svojih krajev. Glede nove avtoceste je dejal, da so v Sesljanu vsi zaskrbljeni, ker bo Sesljan zaprt, odrezan od prometa. Za popravila nekaterih cest in vaških poti, kjer imajo jusarska zemljišča, naj bi uporabljali denarna sredstva iz izkupičkov za prodajo jusarskih zemljišč, kot je bilo pred leti že določeno. Občinska uprava, je še poudaril Colja, naj prisili nekega hotelirja v Sesljanu, da bo uredil kanalizacijo, ker se odplake iz hotela izlivajo naravnost v morje brez čistilnih naprav.

Svetovalec Parentin (KD) je opozoril na nujnost zaščite obale ter ostro kritiziral «spanje» konzorcija za razvoj tržaške obale. Poudaril je tudi, da mora občinska uprava čimprej poskrbeti za gradnjo nove šole v Devinu, kjer se stalno veča število učencev, šolski prostori pa so nezadostni.

OBVESTILO KMEČKE ZVEZE

Prijava dohodkov (Vanoni) za leto 1971

Kmečka zveza opozarja člane, da zapade konec marca rok za prijavo dohodkov prejšnjega leta.

Prijavo morajo izpolniti in vložiti vsi, katerih dohodki (od plač, od zemlje, od hiš itd.) presegajo 960 tisoč lir letno.

Lastniki hiš morajo prijavo izpolniti tudi če sicer njihovi dohodki ne presegajo 960.000 lir. Naj ljudi ne zavede dejstvo, da jim prijavnice ne pošljejo več na dom, ker so kljub temu podvrženi hudim globam, če bi svojih dohodkov ne prijavili.

Kmečka zveza tudi letos, kot običajno, izpopolnjuje v uradnih urah (8.—14., ob četrtkih, 8.—12. in 15.—18.) in oddaja prijave za člane. Tiskovine za prijavo bodo dobili pri nas (ni jim jih treba kupiti v trafikah, kjer so naprodaj), s seboj morajo pa prinesti: davčne kartele za leto 1971, potrdilo delodajalca o plači v letu 1971 (če so v službi), podatke o dohodkih iz najemnin (če dajejo v najem hišo, stanovanje ali zemljišče), osebne podatke družinskih članov.

Priporočamo vsem, da prijavo opravijo pravočasno, da se izognejo gneči in čakanju zadnje dni meseca.

Z VČERAJŠNJE SEJE DEŽELNEGA SVETA

Za deželno elektronsko mrežo 1 milijardo 400 milijonov letno

Brez odgovora vprašanje Cuffara (KPI) o nabrežinskem arzenalu

Razprava je zajela vprašanja od elektronske mreže do deželne univerze

Včerajšnja seja deželnega sveta se je začela in nadaljevala v polemičnem vzdušju. Najprej je preds. sveta Ribezzi izročil svetovalcu KPI inž. Cuffaru odgovor deželnega odbora na pismeno vprašanje, ki ga je predložil 6. marca. V njem je spraševal, kakšne pobude namerava dati deželna uprava v zvezi z najdbo arzenala orožja in eksploziva pri Nabrežini. V odgovoru je Ribezzi dejal, da «ni mogoče, da bi se razpravljalo o tem vprašanju, ker dežela sploh ni pristojna za ta problem».

Svetovalec Cuffaro se seveda ni strinjal s tem odgovorom. Dejal je, da ni zahteval, naj bi deželna uprava nadomestila sodno oblast, pač pa naj bi uradno izrazila svoje mnenje ob tej najdbi. To bi bilo še posebno potrebno po prijavi fašističnih atentatorjev v Trevisu.

Takoj za tem se je začela razprava o zakonu št. 295 za ustanovitev elektronske informativne mreže v deželi.

Deželni odbor je začel s preučevanjem tega vprašanja že pred časom, ker se je izkazalo za potrebno, da se čimbolj poenostavijo in pospešijo birokratski postopki in zbiranje podatkov v deželi. Za preučevanje elektronske mreže so pooblastili državno družbo Italsiel. Ta je izdelala program na podlagi stikov s predstavniki štirih pokrajin (Trst, Gorica, Videm in Pordenon), štirih trgovinskih zbornic in 43 občin z nad 9.000 prebivalcev.

Na podlagi tega so izdelali načrt, ki ga je včeraj predstavil odbor. Po tem načrtu bi morali namestiti v Trstu dva velika elektronska računalnika in «banko za podatke»; s temi «možgani» pa bi bila povezana 4 središča v Trstu, Gorici, Vidmu in Pordenonu in drugih 53 središč v manjših občinah, trgovinskih zbornicah in pokrajinskih upravah. Skupno bi imeli 146 televizijskih in teleprinterskih terminalov (od katerih bi odpadlo 58 na tržaško in 14 na goriško pokrajino).

Vzdrževanje te mreže bo stalo približno 1 milijardo 400 milijonov letno, potrebno pa bo približno 110 oseb za glavna središča.

Pobuda je torej res zelo širokopotezna — morda celo preveč, saj so nekateri pripomnili, da jih ta načrt spominja na reakcijsko letalo za potovanje do Barkovelj. Čemu pa bo služila mreža?

Deželna uprava jo bo uporabljala predvsem za birokratsko razbremenitev, za upravno knjigovodstvo in za družbeno - ekonomski arhiv vseh dejavnikov, ki lahko vplivajo na deželno načrtovanje. Občinskim in pokrajinskim upravam bo ta sistem dovolil mnogo hitrejše delovanje na anagrafskem, upravnem in načrtovalnem področju, trgovinske zbornice pa bodo stalno na tekočem o položaju vseh tovarn, tvrdk in zadrug. In kar je še zelo važno, ti podatki bodo na razpolago v nekaj desetinkah sekunde.

V razpravo je prvi posegel svetovalec KPI Lovriha, ki je poudaril, da ne nasprotuje tehničnemu napredku, da se pa ne strinja s to pobudo, ker bi lahko razvili in povečali računski center tržaške univerze z manjšim stroškom. Strošek je predvsem velik v primerjavi s težavami malih občinskih uprav — 1.500 milijonov je več kot proračun desetine takih občin. In prav male občine bodo imele najmanjšo korist od elektronske mreže. Vsekakor pa je dvomljivo, ali bo res taka elektronska priprava rešila deželo birokratizma.

Misovec Gefther Wondrich je kritiziral načrt predvsem zaradi prevelikega stroška.

Predstavnik Furlanskega gibanja Caporiacco je izrazil ugodno mnenje o načrtu, vendar pa se ni strinjal z vsebino četrtega člena, po katerem bodo dodelili tržaškemu univerzitetnemu računskemu središču 60 milijonov lir, ker naj bi to še enkrat predpostavljalo tržaške interese furlanskim.

Socialdemokrat Dal Mas je posvetil svoj govor predvsem vprašanju ustanovitve univerze v Vidmu. Kritiziral je ustanovitev tečajev tržaške fakultete v Vidmu — središče Furlanije ne potrebuje «poduniverze drugega razreda» je dejal. Vendar pa se je strinjal s predloženim zakonom, ker bo elektronska mreža koristila vsej deželi za načrtni gospodarski in družbeni razvoj.

Liberalec Bertoli je predložil dodatni člen, po katerem naj bi deželna uprava prevzela stroške za usposobitev izvedencev. Poleg tega je kritiziral odbor, ker bi moral ustanoviti posebno komisijo za preučitev raznih predlogov.

Svetovalec Bettoli (PSIUP) je sicer odobril namene prvega stavka zakona, po katerem mora biti namen elektronske mreže socialnega značaja, dodal pa je, da je uveljavitev te postavke odvisna od politične volje odbora, ki mora dokazati, da bo res obnovil birokratsko strukturo svoje uprave. Ob tem je še pripomnil, da bo treba obnoviti tudi ekonomski in normativni stalež osebja, saj bo elektronski sistem nujno privedel do sprememb v delu. Kritiziral je zelo ostro sedanji univerzitetni sistem, ki vodi do pravih «baronij».

Komunist Boracetti se ni strinjal s pretirano visoko ceno elektronske mreže. Sicer bi bila potrebna za pravilno uporabo univerzitetnega elektronskega središča univerza druge, bolj napredne vrste. Dejal je še, da se je KPI vedno strinjala z ustanovitvijo univerze v Vidmu, da se pa pri tem ne sme pozabiti, da je potreben tudi ekonomski razvoj Furlanije.

Demokristjanski svetovalec Colautti je izrazil sum, da je morda načrt preobsežen in da je tudi doba, v kateri mislijo pripraviti vso mrežo (9 mesecev za namestitev osrednjega sistema, 20 mesecev za dograditev) preveč optimistična.

Vsem sta odgovorila poročevalec zakona Cocianni in odbornik za finance Tripani. Cocianni je podčrtal, da med debato ni prišla do izraza nobena kritika o bistvu zakona, ki bo privedel do novosti, po kateri bodo javne službe bolje delovale z manjšim stroškom v veliko korist načrtovanju. Poročevalec je odgovoril na nekatera vprašanja tehničnega značaja in poudaril, da bodo dodali računskemu središču tržaške univerze 60 milijonov za znanstveno delovanje. Svoj poseg je zaključil s pripombo, da če ni prav «potovati v Barkovlje z reakcijskim letalom, ni kaj prida niti potovanje v Rim s kolesom».

Odbornik Tripani je obrazložil

(Nadaljevanje na 6. strani)

S SEJE UPRAVNEGA ODBORA V DOLINI

8. julija kongres tržaške NDZ - CGIL

Odbor potrdil veljavnost resolucije, ki so jo izglasovali v Firencah

V Dolini se je sestal upravni odbor NDZ - CGIL, da bi razpravljali o datumu sklicanja izrednega kongresa NDZ v zvezi z uresničitvijo sindikalne enotnosti in razpustitve CGIL.

Na seji, katere so se udeležili tudi tajniki zvez in pokrajinskih sindikatov raznih strok, so potrdili veljavnost resolucije, ki so jo izglasovali predstavniki treh vsedržavnih sindikalnih organizacij v Firencah. Odbor poziva tudi vse včlanjene sindikate in delavce, naj z zaupanjem gledajo na sindikalno enotnost in naj si v tej smeri prizadevajo. Potrditev volje po združitvi bo najboljši odgovor defetizmu tržaške CCdL - UIL ter nekaterim stališčem, ki jih zastopajo redki posamezniki v CISL.

Odbor je obenem zavrnil resolucijo, ki so jo izglasovali v upravnem odboru CCdL - UIL bodisi zaradi nesprejemljivih ocen o nasprotujočih si ekstremizmih, bodisi zaradi načrtov za ustanovitev podrejenega sindikata, kar je v popolnem nasprotju z načelom neodvisnosti, ki je bil jasno potrjen na sestanku v Ostii.

Odbor je sklical izredni kongres tržaške NDZ - CGIL 8. julija 1972, da bi potrdili svoj pristanek na razpustitev organizacije ter na ustanovitev enotnega sindikata. Od danes pa do 30. maja bodo javne skupščine, na katerih bodo izvolili delegate za vmesne kongrese na ravni občin, rajonov in posameznih področij. Glasovali bodo lahko samo člani sindikata. Na kongresu tržaške NDZ - CGIL bodo izvolili delegate za izredni vsedržavni kongres CGIL, ki bo od 21. do 25. septembra v Riminiju.

GLASBENA MATICA — TRST

Koncertna sezona 1971-72
Osmi abonmajski koncert

Danes, 24. marca, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

IGOR OZIM
violina

MARIJAN LIPOVŠEK
klavir

Skladatelji: C. Franck, J. S. Bach, E. Chausson, J. Matičič, N. Paganini.

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (Ul. R. Manna 29 - tel. 418605) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Vljudno prosimo cenjene abonente, ki ne nameravajo priti na koncert, naj javijo svojo odsotnost pisarni Glasbene matice.

SPD «Igo Gruden» iz Nabrežine priredi jutri, 25. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih diskusijski večer o temi

Ali imamo zamejski Slovenci nove probleme

Sodelujejo: Stanislav Bole, dr. Dragomir Legiša, prof. Aleš Lokar, dr. Drago Gantar, arh. Marino Kokorovec, arh. Mitja Race in dr. Vladimir Vremec.

VLJUDNO VABLJENI!

Slovensko gledališče v Trstu
Kulturni dom

GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE

CARLO GOLDONI

PRIMORSKE ZDRAHE

Komedija v dveh delih

V primorsko narečje prelil dr. Mirko Rupel
Scenograf: Matjaž Turk
Kostumograf: arh. Milena Kumar
Glasbena oprema: Ivan Mignozzi
Režiser: MARIO URŠIČ

V nedeljo, 26. t. m. ob 16. uri

Abonenti SG imajo 50% popusta

P. d. «VALENTIN VODNIK»

V soboto, 25. marca, ob 20.30 gostuje v društvenih prostorih v Dolini amaterski oder Prosek - Kontovel z veseloigro Pera Budaka

«KLOPČIČ»

Vljudno vabljeni!

V torek, 28. marca ob 20.30 bo predavala v Slovenskem klubu

dr. Marinka Jakopič - Garbajs, psihiater v Ljubljani, o aktualni temi

KAJ JE TOKSIMANIJA IN TOKSIMANIJA MLADIH

Na zanimivo predavanje vljudno vabljeni zlasti zdravniki, profesorji, učitelji in mladina.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 25. marca
SIMON

Sonce vzide ob 6.00 in zatone ob 18.22 — Dolžina dneva 12.22 — Luna vzide ob 12.55 in zatone ob 3.32

Jutri, SOBOTA, 25. marca
Ozn. M. D.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 18,2 stopinje, najnižja 10,6, ob 19. uri 14,6 stopinje, zračni tlak 1016,6, rahlo pada, brez vetra, vlaga 53-odstotna, nebo 6/10 pooblačeno s slabo vidljivostjo, morje mirno, temperatura morja 11 stopinj

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 23. marca se je v Trstu rodilo 6 otrok, umrlo pa je 11 oseb.

UMRLI SO: 52-letni Giuseppe Tasso, 74-letni Rodolfo Krmac, 71-letna Anna Vian, 71-letni Giuseppe Gasperi, 84-letna Giuditta Cordella vd. Filonide, 78-letni Enrico Bortone, 84-letna Maria Bortolini vd. Acquavita, 83-letni Daniele Antonaz, 58-letna Bruna Gaspard vd. Gerion, 87-letna Amabile Pacor vd. Violin in 26 dni stara Erika Fornasaro.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Al Lloyd, Ul. Orologio 6 - Ul. Diaz 2, Alla Salute, Ul. Giulia 1, Picciola, Ul. Oriani 2, Vernari, Trg Valmaura 11.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Alla Basilica, Ul. S. Giusto 1, Croce Verde, Ul. Settefontane 39, Alla Giustizia, Trg Libertà 6, Testa d'Oro, Ul. Mazzini 43.

Izleti

Športno društvo Polet priredi v nedeljo 26. t. m. avtobusni izlet v Planico. Prijave sprejema trgovina čevljev Malalan, Proseška ulica 18, telefon 212-136.

Slovensko gospodarsko združenje — Družabni izlet in avtomobilska ocenjevalna vožnja — 30. 4. in 1. 5. 1972 v Kranjsko goro. Cena 10.500 lir.

Vpisovanje vsak dan na sedežu združenja v Trstu, Ul. Fabio Filzi 8.

DRUGE VESTI NA ŠESTI STRANI

Slovensko planinsko društvo — TRST

vabi člane in prijatelje na

NAGRAJEVANJE UDELEŽENCEV 6. ZIMSKIH ŠPORTNIH IGER 1972

ki bo v soboto, 25. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani Kulturnega doma.

Na sporedu so plesne točke, godba s Proseka in otroški pevski zbor šole Glasbene matice iz Trsta pod vodstvom Janka Bana.

Nagrajene otroke prosimo, da se udeležijo nagrajevanja v smučarskih oblekah. Ob tej priliki bo SPDT izročilo tudi značke in izkaznice tistim, ki so opravili smučarski test 1972. Te mlade smučarje prosimo, da se zberejo v dvorani ob 19.45.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst
Kulturni dom — Mala dvorana

GOSTOVANJE EKSPERIMENTALNEGA GLEDALIŠČA «GLEJ» IZ LJUBLJANE

«SPOMENIK G»

satirični hapening po motivu Bojana Štiha

V sredo, 29. marca, ob 20.30.

MLADINSKI KROŽEK — TRST

vabi

v soboto, 25. marca ob 17.30 v Ulico Geppa 9 na predvajanje filma

«I COMPAGNI»

Sledi ples. Prosimo točnost.

Športni krožek «KRAS»

priredi v torek, 28. t. m. ob 20.30 v šolski telovadnici v Saležu

KULTURNI VEČER

Nastopila bosta pevski zbor «Srečko Kumar» iz Repna in gledališki igralec Stane Raztresen

Vljudno vabljeni!

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM in MLADINSKI KROŽEK — TRST priredita gostovanje SLOVENSKEGA AMATERSKEGA GLEDALIŠČA iz Trsta

V sredo, 29. t. m. ob 20.30 v Dijaškem domu v Trstu, Ul. della Ginnastica 72

Norman Barrash - Caroll Moore

CVETJE HVALEŽNO ODKLANJAMO

Komedija v treh dejanjih

OBČNI ZBOR SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE V TRSTU

V ponedeljek, 27. marca 1972 bo v Kulturnem domu ob 17. uri 17. občni zbor sindikata.

Dnevni red:
- Otvoritev in izvolitev delovnega predsedstva
- Branje lanskega zapisnika
- Poročila in razprava
- Razrešnica in volitve novega odbora
- Razno.

Pismene predloge naj člani predložijo odboru do 17. ure 27. marca 1972. Če kdo pomotoma ni prejel vabila, ga lahko dobi ob začetku občnega zbora.

Razna obvestila

Klub zamejskih študentov v Ljubljani vabi kolege in prijatelje na BRUCOVANJE, ki bo v soboto, 25. t. m. v Ljubljani na Poljanski cesti 6 ob 18. uri. Poskrbljeno bo za kulturni program in okrepčila.

Nogometna tekma KASTA — Maturantje trgovskega zavoda «Žiga Zois» bo v soboto, 25. t. m. ob 16. uri na openskem igrišču.

SPD Barkovlje: jutri, 25. t. m. ob 20.30 predvajanje diapozitivov «O naših planinah».

Gledališča

KULTURNI DOM

Danes, 24. marca ob 20.30 Glasbena matica: osmi abonmajski koncert.

Jutri, 25. marca ob 20. uri SPDT: nagrajevanje 6. zimskih športnih iger 1972.

V nedeljo, 26. t. m. ob 16. uri gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice: Carlo Goldoni «Primorske zdrahe».

V ponedeljek, 27. t. m. ob 17. uri Občni zbor sindikata slovenske šole v Trstu.

V sredo, 29. t. m. ob 14.30 Tennessee Williams «Tramvaj poželenje».

V sredo, 29. t. m. ob 20.30 gostovanje eksperimentalnega gledališča «Glej» iz Ljubljane «Spomenik G» — Mala dvorana.

V četrtek, 30. t. m. ob 17. uri Tennessee Williams «Tramvaj poželenje».

Za Slovensko gledališče so vstopnice v prodaji vsak delavnik od 12. do 14. ure; ob nedeljah in praznikih eno uro pred začetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma (tel. 734-265).

VERDI

Danes ob 20.30 druga predstava opere Musorgskega «Boris Godunov» za red C v parterju in ložah ter za red B na galerijah in balkonih. Postavitev iz Spoleta. Režija Gian Carlo Menotti. Protagonist Richard Cross. Dirigent Oskar Danon. Zborovodja Gaetano Riccitelli. Sodeluje zbor «Piccoli Cantori della città di Trieste» pod vodstvom Edde Galvano.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča (tel. 31-948).

Razstave

V Kulturnem domu antološka razstava grafike Avgusta Černigoja.

Demetrij Cej razstavlja svoja dela v galeriji Go-Go v Hruševici pri Štanjelu. Razstava bo odprta do 31. t.m.

V avli hotela Tabor v Sežani razstavlja do 30. t. m. Franco Punis. Punis je že lani sodeloval na kraškem ex-tempore in sodeloval v galeriji 2xGO v Hruševici.

V občinski galeriji razstavlja Mino Rigotti.

V soboto, 25. t. m., se bo v galeriji Cartesius začela razstava del tržaškega slikarja Cornachina. Trajala bo do 14. aprila.

V soboto, 25. t. m., bo v galeriji «La Lanterna» odprl razstavo svojih del slikar Dino Predonzani. Razstava bo odprta mesec dni, do 24. aprila.

V galeriji Torbandena razstavlja do 12. aprila slikar Decillia.

Kino

Nazionale 16.00 «Quattro tocchi di campana...». Kirk Douglas in Johnny Cash. Film western v barvah.

Fenice 15.30 «I cani di paglia non sanno difendersi dalle avversità e non reagiscono alle offese. Essi subiscono supinamente il loro destino. Talvolta però i cani di paglia prendono fuoco». Dustin Hoffman. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Eden 16.00 «Terrore cieco». Mia Farrow. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Grattacielo 16.00 «Mare blu, morte bianca». Barvni film. Peter Gimbel.

Excelsior 15.15—22.10 «Roma». Barvni film režiserja Federica Fellinija. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ritz 15.30, 22.00 «Amico stammi lontano almeno un palmo...». Barvni western film. Giuliano Gemma, G. Eastman in Marisa Mell.

Alabarda 16.30 «Dopodichè uccide il maschio e lo divora». Marisa Mell, Stephen Boyd. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Aurora 16.30 «La classe operaia va in paradiso». Gian Maria Volontè. Režiser Elio Petri. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Impero 16.30 «I segreti delle città più nude del mondo». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Cristallo 16.30 «In nome del popolo italiano». Barvni film Dina Risija, Ugo Tognazzi in Vittorio Gassman.

Capitol 16.30, 19.00 in 22.00 «Gli assassinatori». Barvni film. Omar Sharriff, T. B. Belmor.

Moderno 16.30 «Armiamoci e partite». Franco Franchi in Ciccio Ingrassia. Barvni film.

Vittorio Veneto 16.15 «La notte che Evelyn uscì dalla tomba». Anthony Steffen in Marisa Malfatti. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ideale 16.00 «Agente Z-55, missione disperata». Jerry Cobb in Joko Tani. Barvni film.

Astra 16.30 «Gli astrogatti». Walt Disneyev film v barvah.

Abbazia 16.00 «Lo spavaldo». R. Redford in M. J. Pollard. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

AGRARIA FURLANI, Ul. Milano 18 išče nujno delavce za takojšnjo zaposlitev. Javiti se v uradnih urah.

Darovi in prispevki

V spomin Alojzija Hareja daruje družina Rudež 1000 lir za Dijaško matico. V isti namen daruje gospa Rogelja 2000 lir.

Miran Kuret daruje ob 27. obletnici smrti padlega brata Stojana 10.000 lir za šolsko blagajno srednje šole «Simon Gregorčič» v Dolini.

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš dragi

CEZAR KALC

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes, 24. t. m. ob 16.30 iz hiše žalosti na domače pokopališče v Bazovici.

Žalujoča žena, otroci, starši in drugo sorodstvo

Pogrebni zavod, Ul. Zonta 3, tel. 38-006

PRIJAVA DOHODKOV «VANONI»

Kako se izpolnjujejo posamezne razpredelnice

Dohodek od zemljišč in od stavbnih nepremičnin

Poglejmo si danes, kako je treba izpolniti prijavo dohodkov fizičnih oseb. Vpisati moramo dohodke, ki smo jih imeli v letu 1971, navesti njihov izvor, kosmati znesek, izdatke in izgube, ki smo jih imeli pri ustvarjanju dohodka, ter čisti dohodek, ki izhaja iz razlike med kosmatim dohodkom in izdatki ter izgubami. Od tega bomo odšteli po zakonu predvidene odbitke, na preostalo razliko pa nam bo odmerjen davek.

Prva stran prijavnice ne dela nobenih težav, saj se nanaša le na osebne podatke davčnega zavezanca; vendar ne pozabimo navesti, katere preglednice (A, B, itd.) smo izpolnili; ta podatek bomo zato zapisali potem, ko bo prijavnica izpolnjena in ko se bomo prepričali, da smo se pod vsako izpolnjeno preglednico tudi podpisali.

Druga stran prijavnice vsebuje dve preglednici: v zgornjo zapišemo padtke, ki se nanašajo na sestav družinske enote. Na podlagi te preglednice bomo poznejše odšteli odbitke, ki jih predvideva zakon za ženo in druge družinske člane v breme zavezanca. Družino popišemo v prijavnici po stanju na dan 31. decembra 1971.

Spodnja stran druge strani obsega preglednico A, ki se nanaša na dohodek od zemljišč. Pri tem ne pozabimo, da se zemljiški davek odmerja po stanju v katastru in da velja prijava dohodka od zemljišč v tej preglednici le za odmerjanje dopolnilnega davka (imposta complementare). Dohodek od zemljišč je dvojne vrste: dohodek, ki ga ima lastnik («dominicale») in agrarni dohodek, ki ga ima lastnik, če obdeluje zemljo, ali pa najemnik, če je lastnik prepustil zemljišče komu drugemu. V tem drugem primeru bo seveda obdavčen za agrarni dohodek le najemnik.

V stolpcu štev. 5 je treba navesti «dominikalni» dohodek, kakršen izhaja iz katastra, pomnožen z 12. Faktor 12 je določen po zakonu, in sicer zato, ker se katastrski dohodek glasi na znesek v lirah po vrednosti še izpred zadnje vojne. Kakor omenjeno, bo lastnik zemljišč, oddanih v najem, opustil podatke, ki se nanašajo na agrarni dohodek, v tem primeru pa bo treba v spodnjem delu preglednice navesti osebne podatke najemnika, višino najemnine in razšeznosti oddanih zemljišč.

Vsoto dominikalnih dohodkov (stolpec 6) je treba pomnožiti z 2, vsoto agrarnih dohodkov (stolpec 8) pa s 3. Zmnožka seštejemo, vsoto pa prenesemo v preglednico G, kjer sta posebej navedeni postavki «Reddito dominicale» in «Reddito agrario»: Sestavljavec prijave mora seveda navesti poleg svojih tudi ženina zemljišča, zemljišča nedoraslih sinov in hčera ter druga morebitna zemljišča, s katerimi prosto razpolaga. Na koncu preglednico podpišemo.

Naslednja razpredelnica (B) se nanaša na stavbne nepremičnine in zavzema dve strani prijavnice. V njej je treba navesti dohodek od stavb, zgradb in poslopij, bodisi da so podvrženi davku na nepremičnine, bodisi da gre za nove gradnje, ki so oproščene tega bremena. Neobdavčene zgradbe je treba navesti zato, ker je dohodek od njih podvržen odmeri dohodninskega davka. Pod razpredelnico je poseben prostor za morebitne izjave v zvezi s tem vprašanjem in tu naj bi vsak navedel datum zapadlosti davčne oprostitve, za posamezne zgradbe ali vsaj datum, kdaj je začela teči oprostitev.

Katastrsko rento (dohodek), po kateri sprašuje stolpec 5 v razpredelnici, je treba pomnožiti s koeficienti, ki jih določa ministrski odlok z dne 6. julija 1971. Koeficiente posreduje po potrebi tudi pristojni davčni urad, sicer pa jih lahko razberemo z davčne pozivnice za leto 1972.

Kdor je oddal nepremičnino v najem, mora navesti vsoto najemnine (stolpec 6), prejete v letu 1971. Kolikor so v najemninskem znesku zajeti tudi stroški za razsvetljavo, dobavo vode, vrataria, dvigalo, ogrevanje in podobno, se skupek teh stroškov odšteje od bruto najemnine, med «pripombami» pa naj izpolnjevalec prijave posebej navede, koliko znaša bruto najemnina, koliko stroški in koliko čista najemnina.

Če so v oddani stavbi stanovanja, od katerih prejemamo najemnino, smemo odbiti od bruto dohodka četrtino zneska, saj se po zakonu predpostavlja, da mora lastnik stavbe vsako leto kriti določene vzdrževalne stroške. Če deluje v oddani stavbi trgovina, smemo v isti namen odbiti tretjino letnega dohodka. Če je bila stavba zgrajena pred 29. majem 1946, odbijemo še znesek, ki ga dobimo, če pomnožimo obdavčeni dohodek iz leta 1938 s koeficientom 4,5. Če nam dohodek iz leta 1938 ni znan (ker je bila stavba morda zgrajena pozneje), si pomagamo tako, da vpišemo približen dohodek stavbe, glede na takratni dohodek podobnih stavb v bližini, mu odbijemo eno tretjino, diferenco pa pomnožimo s koeficientom 4,5.

Končno naj zabeležimo, da mora družinski poglavar tudi v tej razpredelnici navesti poleg svojih tudi morebitne nepremičnine, ki so last žene in drugih družinskih članov.

Včerajšnji sestanki deželnih komisij

Včeraj so se sestale prva, druga in peta stalna deželna komisija.

Prva komisija se je sestala pod predsedstvom svetovalca Cociannija in je odobrila z enotnim glasovanjem predlog v prid zadružništvu. Poročevalec predloga je bil svetovalec Bianchini (KD), o zakonu pa je govoril tudi deželni odbornik Varisco.

Tudi druga komisija je enotno odobrila zakonski predlog in sicer za pomoč rejcev sviloprejk. Zakon je predlagal svetovalec Mizzau (KD), prisotni pa so bili poleg svetovalcev še predsednik komisije Dal Mas in odbornik za kmetijstvo Comelli.

Peta komisija pa je odobrila z glasovi večinskih strank zakonski predlog o nadaljnjem povečanju prispevkov za gradnjo bolnišnic v deželi. O zakonu je poročal svetovalec Fratini (KD), v razpravo je posegel tudi odbornik za zdravstvo in higieno Devetag.

Odv. Bercé o vprašanjih tržaškega turizma

Predavanje v krožku pri Sv. Soboti

V kulturnem krožku «Giuseppina Saragat» je sinoči predsednik tržaške pokrajinske turistične ustanove odv. Mario Bercé govoril o tržaškem turizmu Predstavil ga je prof. Lucio Lonza, ki je podčrtal širšo vlogo turizma kot pomembnega zbliževalca med ljudmi in narodi.

Odv. Bercé je najprej navedel nekatere zanimive podatke o splošnem razvoju turizma v Trstu in predvsem ugotovil, da je prišlo v zadnjih letih do zaskrbljujočega znižanja števila mejnih prehodov in da se ta negativna težnja nadaljuje tudi v prvih dveh mesecih letošnjega leta. To je delno povezal z gospodarskimi gibanji v Jugoslaviji, saj odpade približno polovica tujih turistov na Jugoslovane, delno pa z neresnim pristopom do turističnih vprašanj. Ni mogoče zahtevati, da se gradijo veliki naftovodi in istočasno ohraniti čisto morje, kot tudi ne moremo pričakovati, da se bodo prehodni turisti ustavljali v Trstu, če ne poskrbimo za primerne parkirne prostore in za druge usluge.

Med najvažnejšimi konkretnimi nalogami je omenil ureditev barkovljanskega nabrežja, da se omogoči kopanje, izgradnja pristanišča za shranjevanje motornih čolnov in jaht, zgraditev kongresne dvorane z ustreznimi napravami ter športnih in sorodnih objektov. Med drugim se je zavzel tudi za otvoritev igralnice v Sesljanu ob strogem nadzorstvu javnih ustanov.

Glede onesnaženja morja pa je napovedal za julij znanstveni kongres na visoki ravni, ki bo trajal pet dni in na katerem bodo razčlenili možne rešitve.

Skrivnostno se je ranil v Tržiču

Včeraj zjutraj ob 4.30 je cestna policija iz Tržiča našla v Ulici 9 giugno v Tržiču na cesti ranjenega moža za katerega so ugotovili, da je 56-letni Francesco Macorini iz Ulice Serenissima 10. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer so ga zaradi poškodb na glavi pridržali za 20 dni na zdravljenju.

Mož je izjavil, da se je ranil pri padcu, vendar se zdijo okoliščine za njegovo poškodbo precej sumljive. Isto noč so namreč neznanci vdrli skozi okno kopalnice v gostilno Enrichette Antognazzi v Ulico Boito 12. Po izjavi gostilničarke so vdrli med 1. in 1.30 ponoči ter je vlomilec padel v kopalnico, se ranil in pustil krvave madeže. Orožniki skušajo ugotoviti, če morda ponesrečeni Macorini ni bil zapleten v afero.

DANES ZVEČER V PALAČI ATTEMS

Mednarodno srečanje o «problemih in perspektivah obmejnih dežel»

Uvodno poročilo bo podal prof. Benvenuto o temi «Današnja obmejna dinamika» - Močna udeležba jugoslovanskih zastopnikov

Danes zvečer ob 19. uri bo uradna otvoritev mednarodnega zborovanja o temi «Problemi in perspektive obmejnih dežel», ki ga je pripravil Goriški zavod za mednarodno sociologijo (ISIG) in se bo odvijalo v palači Attems v Gorici. Prijavilo se je nad 100 udeležencev iz 14 držav. Za Italijani, ki se jih je prijavilo kakih 50, so najštevilnejši Jugoslovani, saj je v njihovi delegaciji kar 18 članov. Od drugih držav naj omenimo udeležence iz Švedske, Holandije, Belgije, Francije, Švice, Zah. Nemčije, Avstrije, ZDA in Kanade. Po enega zastopnika so poslali tudi iz Španije in Izraela.

Svojo udeležbo na zborovanju so prijavili državni podtajnik za trgovino z inozemstvom poslanec Belci kot zastopnik vlade; dalje predsednik deželnega sveta Ribezzi ter deželni odbornik za finance dr. Tripani. Svet evropskih občin bo zastopal odbornik Giovanni Vicario.

Po pozdravih prisotnih oblasti bo imel uvodno poročilo prof. Feliciano Benvenuti o temi «Današnja obmejna dinamika» v kateri bo obravnaval socialno raziskovanje za rešitev obmejnih problemov med narodi in državami. V celoti je najavljenih kakih 40 poročil in obvestil, ki se bodo morala razvrstiti v dveh dneh in pol dejanskega dela. Med njimi naj navedemo poročilo dr. Kurta Wesselyja (Avstrija), dr. Viktorja Malchusa, arh. Luciana Di Sopra itd.

Med udeleženci iz Jugoslavije, od katerih bodo številni imeli tudi svoja poročila o raznih obmejnih problemih, naj omenimo: Marijo Vilfan, predsednico jugoslovanske komisije za UNESCO, prof. Vladimirja Klemenčiča, direktorja zemljepisnega inštituta iz Ljubljane, prof. Bogoljuba Kuštrina iz Beograda, Matjaža Jeršiča iz Ljubljane, prof. dr. Olega Mandića z univerze v Zagrebu, prof. Zdravka Mlinarja, ki je predsednik Jugoslovanske sociološke organizacije, iz Ljubljane, prof. Miro A. Mihovilovića z univerze iz Zagreba, prof. Veljka Rusa z univerze v Ljubljani, dr. Milana Sahovića z univerze iz Beograda ter prof. Nika Toša z univerze iz Ljubljane.

Po današnjem uvodnem zborovanju s pozdravi in prvim poročilom prof. Benvenutija se bo zborovanje nadaljevalo jutri, v soboto od 9. do 13. in od 15. do 19. ure, v nedeljo od 9. do 13. in od 15. do 19. ure ter se bo zaključilo v ponedeljek 27. marca ob 12. uri.

V častnem odboru so številni ugledni predstavniki oblasti z na čelu Alfredom Berzantijem, predsednikom deželne uprave, dela pa bosta vodila poseben odbor strokovnjakov in pa organizacijski odbor.

V soboto bodo obravnavali teme: državne meje, izmenjave, gospodarski razvoj in meddeželno načrtovanje. V nedeljo bo zopet govor o mejah, o napetostih in o mednarodnem miru. V ponedeljek pa bodo zaključili z razpravami o mejah, narodih in njihovi kulturi.

Program zborovanja je torej bogat, pester in zanimiv ter bodo ugledni udeleženci s svojimi tehtnimi prispevki doprinesli nedvomno važen prispevek k razpravi.

Iz goriškega matičnega urada

Na goriški občini je bilo 22. marca prijavljenih 5 rojstev in 4 smrti.

ROJSTVA: Elena Blason, Cristiano Soica, Roberta Marega, Eloira Fratti, Antonietta Ghidini.

SMRTI: gospodinja 80-letna Letizia Allasia vd. Alesso; upokojenka 83-letna Maria Madrussa vd. Tomasi; upokojenka 82-letna Teresa Mosetti vd. Bean; 36-letna Silvia Zollia.

Nagrajevanje šoferjev-veteranov

Goriški avtomobilski klub ACI bo 28. maja podelil starejšim šoferjem zlate značke. Te značke bodo lahko dobili vsi šoferji, ki so dobili vozniško dovoljenje pred letom 1918. Ob tej priliki bo klub podelil tudi diplome šoferjem - članom, ki imajo vozniško dovoljenje že najmanj 40 let.

Vsi tisti, ki niso še bili nagrajeni na podobnih manifestacijah in ki imajo potrebne predpisane pogoje, lahko pošljejo svoje ime in podatke na sedež avtomobilskega kluba v Gorici ali na podružnice v Tržiču, Gradežu in Krminu.

Danes gostovanje Štandrežcev v Števerjanu

P D «Briški grič» iz Števerjana priredi danes, v petek ob 20.30 na svojem sedežu na Valerišču kulturni večer s pestrim programom.

Nastopila bo mladinska dramska družina društva «O. Župančič» iz Štandreža. Dekleta bodo podala dve enodejanki in sicer «Botra nerga» in pa «Kdo je gospodar v hiši», s katerimi so zabavale občinstvo že po drugih krajih. Večer bodo zaključili s predvajanjem kratkih dokumentarnih filmov.

Dekleta iz Štandreža so pred časom že gostovala v Števerjanu z enodejanko «Luknja v naminem prtu» ter zabavala domače občinstvo, ki se bo prav gotovo številno odzvalo tudi danes. Prirediteli vabijo člane, prijatelje in vse vaščane k čim večji udeležbi.

NAROČITE SE NA
Primorski dnevnik!

3. seminar za slovenske šolnike

Pogled na udeležence seminarja za goriške šolnike

Seminar za slovenske šolnike na Goriškem, ki so ga letos priredili že v tretje, se bo danes popoldne zaključil. Po svečanj otvoritvi, ki je bila v sredo zjutraj v slavnostni dvorani italijanske klasične gimnazije v Drevoredu 20. septembra, so se že v sredo zjutraj pričele lekcije, ločeno za profesorje in učitelje, v učilnicah slovenskega klasičnega liceja in učiteljišča v Ulici Croce.

Profesorjem je v sredo zjutraj predaval magister pedagogike prof. Roman Oberlintner o temi «Oblike skupnega pouka v kombiniranih razredih», popoldne pa je docent na filozofski fakulteti v Ljubljani dr. Matjaž Kmecl predaval o najnovejši slovenski prozi. Včeraj zjutraj pa je profesorjem predaval profesor filozofske fakultete v Ljubljani Boris Paternu o novejši slovenski poeziji.

V učilnici kjer so bile zbrane učiteljice in učitelji pa je v sredo zjutraj o najnovejši slovenski dramatiki predaval asistent na filozofski fakulteti v Ljubljani prof. Jože Koruza, istega dne popoldne pa pedagoški svetovalec pri zavodu za šolstvo SRS Miroslav Faletov o «individualizaciji pouka v kombiniranih razredih». Včeraj zjutraj pa so učitelji poslušali predavanje pedagoškega svetovalca za slovenske šole v Trstu prof. Janeza Sivca, ki je govoril o posebnostih jezikovnega pouka v osnovni šoli.

Popoldne pa so se profesorji in učitelji zbrali v skupni učilnici, da bi sledili predavanju pedagoškega svetovalca pri zavodu za šolstvo SRS prof. Ivana Križnarja, ki je govoril o oblikah telesnovzgojnega dela z učenci.

Seminar se bo, kot smo že omenili, danes zaključil. Na naši sliki vidimo učiteljice in učitelje med včerajšnjim jutranjim predavanjem.

NA POSVETU NA SEDEŽU IACP

DEŽELA BO PRISPEVALA ZA NAKUP GRADBIŠČ

Tako je zagotovil odbornik De Carli

Prejšnje dni so se na sedežu IACP v Gorici srečali predsednik ustanove M. Cellie, arhitekt F. Trojan in deželni odbornik za urbanistiko F. De Carli. Govorili so o obširnih programih za gradnjo, ki so sedaj v pripravi. Poudarili so nujnost, da se v celoti upošteva državni zakon o ljudskih hišah, ki je bil odobren oktobra 1971. Tudi dežela je pripravljena nakupiti potrebna zemljišča ter začeti takoj gradnjo ljudskih hiš, ki bo finansirana z deželnima zakonom 15 in 43.

Odborniku De Carliju so obrazložili potrebe na Goriškem še posebno kar se tiče tržiške okolice, kjer je nič koliko delavcev, zaposlenih v ladjedelnici, in ki morajo hoditi vsak dan iz bolj ali manj oddaljenih krajev na delo. Z gradnjo novih ljudskih hiš bi bil ta problem precej olajšan, tako da bi se vsi delavci lahko približali delovnemu mestu, kar bi jih olajšalo precejšnjih stroškov prevoza in zamude časa.

Odbornik je obljubil, da si bo dežela prevzela vse stroške za nakup zemljišč in za infrastrukture, ki bodo tam potrebne.

Il vsega sledi, da se morajo vse občinske uprave takoj zavzeti, da določijo zemljišča, na katerih bodo lahko gradili ljudske hiše To morajo sicer storiti tudi po zakonu, predvsem pa zaradi tega, ker bo pokrajina začela kmalu razdeljevati denar za vsa ta dela.

Vprašanje županu o tovarni v Gradišču

Predstavniki treh tekstilnih sindikatov CGIL, CISL in UIL, so poslali županu in načelnikom političnih skupin iz Gradišča pismo, v katerem zahtevajo takojšnji sestanek zaradi tovarne nogavic Muchiut. Julija lani je namreč bila na deželi podpisana pogodba ob prisotnosti odbornika za trgovino in industrijo, župana iz Gradišča ter predstavnikov tovarne, s katero so se slednji obvezali, da bodo tovarno razširili. Predstavnik tovarne Manzin ter predstavniki sindikalnih organizacij, so se 20. marca zopet sestali na deželnem odborništvu za industrijo in trgovino, ob prisotnosti dr. Pastorina, namestnika odbornika Dulcija. Tu je Manzin izjavil, da ne more prevzetih obvez izpolniti, ker mu občina ne daje nobenih jamstev zaradi občinskega urbanističnega načrta. Manzin je dodal, da ne bo teh obvez izpolnil, če mu prej občinska uprava ne da jamstev za nove gradnje.

Prav zaradi tega zahtevajo predstavniki sindikalnih organizacij takojšen sestanek z županom iz Gradišča dr. Marizzo ter z nečelniki skupin, da razčistijo problem.

Obsojena mazača lepakov

Okrajni sodnik dr. Perna v Tržiču je včeraj obsodil dva fašistična izzivača, ki so ju zasačili, ko sta 13. fabruarja lani mazala antifašistične lepake v Tržiču z «me ne frego» in drugimi fašističnimi gesli. Sodnik ju je obsodil na po 15.000 lir globe, plačilo sodnih stroškov in plačilo odškodnine ANPI, ki je dala nalepiti lepake in katero je zastopal predsednik Fantini - Sasso. Obtoženca je zagovarjal odv. Boni, ANPI pa je zastopal odv. Gianluigi Devetag.

Predstavitev knjižica «Naš Božic» na Ljesah

Kulturni krožek «Rečan» z Ljes v Beneški Sloveniji bo 26. t. m. ob 16.30 na svojem sedežu predstavil drobno knjižico «Naš božic», ki so jo napisali člani krožka, izdalo in natisnilo pa Založništvo tržaškega tiska v Trstu.

Pred tem bodo ob 15. uri v cerkvi «Marije dobrega sveta» na Ljesah brali «Kristusovo trpljenje po Luki in Mateju». Pel bo zbor «Rečan».

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU — SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA - Gorica — ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - Gorica, v sodelovanju z EMAC iz Gorice

Sergej Verč

KO LUNA ŠKILI Z DESNIM OČESOM IN JAŠE VELIKI VOZ

(Resnična bajka v dveh delih)

V nedeljo, 26. t. m. ob 16. uri (Abonma red B — okoliški)
v ponedeljek, 27. t. m. ob 20.30 (Abonma red A — mestni)

v Katoliškem domu v GORICI

Vozni red avtobusov v Gorici za predstavo 26. marca 1972:
Avtobus št. 1: Vrh odhod ob 15.00 gostilni Devetak - Grilj; Poljane ob 15.00 gostilna Peric; Doberdob ob 15.05 pred občino; Jamlje ob 15.10 gostilna Pahor; Dol ob 15.30 Boneti, Palkišče, gostilna Peric; Rupa Peč; Gabrje ob 15.35 pri gostilni Ožbot.
Avtobus št. 2: Sovodnje odhod ob 14.55 pri občini, pri gostilni Tomšič; Podgora ob 15.10 pred vhodom v tovarno; Števerjan ob 15.20 Bukovje; Števerjan ob 15.25 Dvor; Oslavje ob 15.35 pri kostnici; Pevma - Št. Maver ob 15.40 pri spomeniku.

Kino

Gorica

VERDI ob 17.00—22.00: «La guerra dei sei giorni». R. Fuller in E. Ullman, barvni film.
CORSO ob 16.45—22.00: «In nome del popolo italiano». Vittorio Gassman in Ugo Tognazzi. Barvni film.
MODERNISSIMO ob 16.30—22.00: «Una cavalla tutta nuda», Don Backy in B. Bouchet; barvni film; mladini pod 18. letom prepovedan.
CENTRALE ob 17.15—21.30: «Sete a Tebe». A. Lawrence in L. Von Martens; italijanski barvni film.
VITTORIA ob 17.00—21.30: «Il cadavere di Helen non mi dava pace». J. Antonio in D Giordano; barvni film; mladini pod 14. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO ob 17.30: «L'intimità proibita di una giovane sposa». V. La Grange in U. Hohld, barvni film.
EXCELSIOR ob 16.00: «Quattro mosche di velluto grigio». Barvni film.
PRINCIPE ob 17.30: «Imputazione di omicidio per uno studente». Massimo Ranieri in M Balsam, barvni film.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Z glavo skozi zid», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
SVOBODA (Šempeter): «Imenovali so jo kobilica», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
PRVAČINA: «Rop brez plena», ameriški barvni film — ob 20.
RENČE: Danes zaprto.
ŠEMPAS: Danes zaprto.
DESKLE: Danes zaprto.
KANAL: Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA v Gorici
Danes je ves dan in ponoči dežurna lekarna Pontoni Bassi, Raštel 26, tel. 33-49.

DEŽURNA LEKARNA v Tržiču
Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna «Al Redentore», Ul. F. Rosselli, tel. 72-340.

Izleti

Avtobusni izlet v Tolmin z obiskom tolminskih Korit priredi SPD na velikonočni ponedeljek popoldne. Podrobnejša pojasnila pri vpisu na sedežu SPD v Gorici, Ul. Malta 2/I., tel. 24-95. Pohitete z vpisom, ker je le malo dni na razpolago.

ZADNJI LISTI STA BILI PREDLOŽENI VČERAJ ZVEČER

Za poslansko zbornico deset list: novi listi sta MPL in «Manifesto»

Na listi Laborjevega gibanja je tudi kandidat iz Gorice - Zastopnika Gorice in Tržiča tudi na listi «Manifesta», ki ima le osem kandidatov
Sprejet dokončni sklep v goriški KD: novi župan bo De Simone

Včeraj zvečer ob 20. uri so se vrata posebnih uradov na sodnijah, kjer so sprejemali kandidatne liste, zaprla. Na goriškem sodišču so predložili običajnih sedem list, o katerih smo že včeraj poročali. Ni bilo torej nikakršnih outsiderjev v zadnjem trenutku. Goriški volivci starejši od 25 let bodo lahko izbirali med sedmimi kandidati, ki se bodo potegovali za glasove v prid svojim strankam.

Kandidatne liste za poslansko zbornico pa so zastopniki strank vlagali na videmskem sodišču. Včeraj pozno popoldne so zastopniki Laborjevega Gibanja italijanskih delavcev vložili svojo kandidatno listo, na kateri je 14 kandidatov.

V glavnem so to kandidati iz pokrajine Belluno, kjer so nabrali tudi potrebne podpise. Na listi sta tudi Giorgio Cavallo iz Gorice in Giordano Dal Bo iz Trsta. Pol ure pred potekom roka pa je delegat skupine «Il Manifesto» predložil listo 8 kandidatov, med katerimi sta Dario Stasi iz Gorice in Giuseppe Zotti iz Tržiča. Ni še znano, če je dokumentacija teh dveh list v redu, službujoči kanclist je listi le sprejel, o njih veljavnosti pa bodo danes odločali sodniki.

Kandidatnih list na volilnici za poslansko zbornico v okrožju Gorica - Videm - Pordenone - Belluno bo torej 10 po naslednjem vrstnem redu: KPI, MSI, PSIUP, PRI, PLI, KD, PSDI, PSI, MFL in Manifesto.

Volilna kampanja se na tihem pričenja po prvih zborovanjih PSI in KPI. V nedeljo bo za neofašiste v Gorici govoril De Micheli Vitturi, v Gradežu pa bo KD otvorila svojo volilno kampanjo z govorom poslanca Marocca.

Zanimivo si je ogledati rezultate prejšnjih volitev na Goriškem.

PREJŠNJE VOLITVE NA GORIŠKEM

	Poslanska zbornica 19 5.1968	Deželni svet 26.5.1965	Pokrajinski svet 7.6.1970
KD	40.353	37.857	37.229
KPI	23 976	23.405	23 114
PSU (PSI-PSDI)	15.449	14.081	—
PSI	—	—	8 581
PSDI	—	—	8.141
PLI	5.117	4.248	4.290
MSI	4.366	4.162	4.810
PSIUP	4 332	4.754	3.484
PRI	1.445	1.189	1.977
PDIUM	703	332	—
SDZ	—	3.026	2 944
Fronta neodv.	—	335	—
Skupno	95.744	93.380	94 570

Kot vidimo se število veljavnih glasov bistveno ni spremenilo. Celo zmanjšalo se je pri volitvah krajevnega značaja. Pomisliti pa moramo vendar, da glasujejo na parlamentarnih volitvah številni vojaki iz drugih pokrajin, ki služijo pri nas vojaški rok. Omenimo naj še, da je letos vpisanih v volilne sezname za poslansko zbornico 105.569 volivcev, kar je približno tisoč več kot pred štirimi leti. Tem bo treba brez dvoma dodati še nekaj vojaških glasov, tako da lahko predvidevamo, da bo letos število veljavnih glasov nekoliko večje kot pred štirimi leti in seveda tudi kot pri deželnih in pokrajinskih volitvah.

Politična kronika beleži tudi ponovni sestanek krščanskodemokratske komisije, ki mora predlagati novega goriškega župana. Sestanek je bil v sredo zvečer, morotejci so predlagali Pasquala De Simona, bazisti so vztrajali na imenu Agatija. Sinoči so imeli širši sestanek in ker imajo morotejci večino je brez dvoma kandidatura De Simona prodrla Zaradi tega je zelo verjetno, da bo novi goriški župan izvoljen prihodnji teden, 27. marca, ko bo ponovna seja občinskega sveta.

Šola Glasbene matice v Gorici

priredi v soboto, 25. t.m. ob 20.30 v prosvetni dvorani v GORICI, Verdijev korzo 13

GLASBENO REVIJO

Nastopajo gojenci iz Gorice in Nabrežine. Sodeluje 80 - članski otroški pevski zbor «Kraški slavček» iz Nabrežine, ki ga vodi prof. Sergej Radovič.

Vstop prost! Vljudno vabljeni!

HUDA PROMETNA NESREČA PRI LOČNIKU

Pri čelnem trčenju avtov eden mrtev in dva ranjena

Zaradi posledic nesreče v bolnišnici umrl delavec Aldo Santo iz Trsta

Včeraj popoldne ob 17.45 se je pripetila na cesti proti Ločniku nasproti doma onemoglih avtomobilska nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtev in dva laže ranjena.

Ob tisti uri se je peljal 28-letni delavec Joan Aldo Santo, ki stanuje v Trstu, Ulica Giacinto 16, z avtom prinz 1000 v smeri iz Gorice proti Ločniku. Na omenjenem kraju pa je iz neznanih vzrokov trčil od strani v nasproti prihajajoči fiat 128, ki ga je vozil od Moše proti Gorici 22-letni Franco Ceccotti iz Moše. NSU je potem zavil na levo ter treščil čelno v avto porsh, ki je prihajal za fiatom 128 ter ga je upravljala 22-letna Marija Marega por. Braidotti iz Gorice, Ulica Musnig 24, katera je imela s seboj enoletnega sina Massima.

Pri trčenju je dobil hude poškodbe Santo, ki so ga z rešilcem odpeljali v splošno goriško bolnišnico, kjer so mu ugotovili hude poškodbe na glavi in zlom leve stegnenice. Ob 19.45 je Santo podlegel poškodbam. Ranjena sta bila tudi Marija Braidotti, ki so ji nudili prvo pomoč ter bo okrevala v 10 dneh, ter sinček Massimo, ki so ga pridržali za 3 dni na zdravljenju.

Cestna policija, ki je napravila zapisnik, je ugotovila veliko škodo na obeh avtomobilih.

UGOTOVITEV VAŽNA ZA NAŠ RAZVOJ

Slovenski kmetje predstavljajo jedro kmetijstva v Gorici

Občutno se je znižalo število zaposlenih v tekstilni industriji
Povečanje v avtoprevozništvu in statičnost na drugih področjih

V zvezi s potrebo po izdelavi podrobnega načrta za bodoči razvoj goriškega gospodarstva v okviru dežele, je zanimivo primerjati statistične podatke iz leta 1961 in 1971.

Iz njih je na primer razvidno, da smo leta 1961 imeli na območju goriške občine 2122 gospodarskih enot s 13.336 uslužbenci; lani je bilo takih enot sicer nekaj več (2.246), toda z manjšim številom uslužbencev (11.704). To kaže na statičnost našega gospodarstva in zaposlitvene zmogljivosti.

Industrijskih podjetij smo imeli 1971. leta 586 s 7.189 zaposlenimi, pred 10 leti pa 584 s 8.491 zaposlenimi. V trgovini je bilo to razmerje 1.174 podjetij in 2.836 zaposlenih (1961: 1.251 in 3.041).

Poglavje zase je tekstilna industrija, glede katere je občinska svetovalka Brajnikova predlagala, naj se Gorica vključi v predvidena pasivna področja, ki naj bi bila po zakonu deležna posebnih zaščitnih ukrepov. Statistika ve povedati, da je bilo leta 1961 zaposlenih v goriški občini 3.208 delavcev, lani pa je treba še upoštevati, da je v obeh največjih tovarnah bilo ob koncu leta 1971 polno zaposlenih komaj 25 od sto delavcev, vsi ostali pa so bili v dopolnilni blagajni ter so torej delali po skrajšanem delovnem času. Zaradi splošnega upada zaposlitve ni računati, da bi bila manjkajoča delovna sila iz tekstilne industrije zaposlena na drugih industrijskih sektorjih. Gre torej za dejansko zmanjšanje zaposlitve in s tem oslabitve gospodarstva.

Edino izjemo tvori slaščičarska industrija, ki je pred 10 leti zaposlovala 513, lani pa 582 delavcev in uradnikov. Razlika sicer ni velika, vendar pa je le nekaj.

Nekoliko boljši položaj je na področju avtoprevozništva. Investicije, tako za blagovne kot potniške prevoze, ki so leta 1958 znašale okrog eno milijardo lir, so se do lani dvignile na 4,5 milijarde. Uslužbencev v tej dejavnosti je sedaj okrog tisoč. Prevozniška podjetja, ki imajo tovornjake z nosilnostjo nad 50 stotov, v veliki večini gre za obrtniška podjetja, gre za kakih 160 lastnikov, ki imajo okrog 470 tovornjakov in prikolic. V zadnjem času se pritožujejo zaradi koncesij pri prevozu blaga z Jugoslavijo, in bili smo priča njihovemu demonstrativnemu protestu tudi v Gorici. V Rimu so njihovi delegaciji obljubili, da bodo skušali ta problem rešiti na zasedanju mešane komisije.

Poglavje zase tvori položaj v kmetijstvu na osnovi podatkov iz leta 1970 ter v primerjavi s statistiko od leta 1971 Leta 1961 smo imeli na Goriškem 1207 kmetijskih posestev z 2759 ha zemljišča. Po zadnjih podatkih pa se je njihovo število znižalo na 878 posestev z 2451 ha; od tega je 1973 ha vinogradov (z vinogradništvom se ukvarja 494 posestnikov). Zmanjšanje kmetijske površine ni zavzelo velikega obsega ter ne povzroča skrbi. Pač pa lahko ugotovimo povprečno površinsko povečanje obstoječih kmetij. Med temi jih je 852 v rokah neposrednih obdelovalcev. V 10 letih se je zmanjšalo število kmetij za 175, skupno število kmetijskih površin pa komaj za nekaj nad 10 ha. Vzrok je v likvidaciji nekaterih premajhnih kmetij in večina njihove površine je arondirala odnosno povečala že obstoječa druga posestva, ker tako narekuje tudi večja motorizacija kmetijske obdelave. V goriški občini je zaposlenih v kmetijstvu 1659 ljudi, od tega je 1594 neposrednih obdelovalcev in njihovih družinskih članov; 4 so vodje ali uradniki, 29 stalnih kmečkih delavcev in 32 navadnih delavcev ali kolonov. Ker so v ta seznam vključeni tudi prebivalci iz Štandreža, Pevme, Oslavja, Šentmavra in Podgore ter Solkanskega polja, lahko govorimo, da veliko večino kmečkega prebivalstva goriške občine predstavljajo slovenski kmetje in njihove družine.

NA LETOŠNJEM DESETEM FESTIVALU «VIENNAL»

«Kadar se pojavi na platnu, bruhne občinstvo v krohot»

Na Dunaju predvajajo filme o Hitlerju - Mladina se čudi staršem, da so se navduševali nad njim - Upravičen strah organizatorjev

DUNAJ, 23. — «Vsakokrat ko se pojavi na platnu, ga sprejme bučen krohot. Njegov mit je dokončno mrtev», pravi Peter Konlechner, organizator filmskega muzeja «Viennal». Adolf Hitler, bivši nacistični vodja, ki je navduševal «vse germanstvo», predstavlja danes največji uspeh tega letošnjega filmskega festivala na Dunaju. «Vse vstopnice, kar jih je bilo na razpolago so bile razprodane v nekaj urah—pravi Konlechner. Ker je bil sprejem tolikšen, smo morali filmsko manifestacijo podaljšati še za teden dni Filmski festival «Viennal» je letni festival na temo. Letošnja tema je —nacistični in zavezniški propagandni filmi.

«Prav gotovo nismo mogli pričakovati taksnega odmeva, — zatrjuje načelnik organizacije letošnje fimske manifestacije Peter Konlechner.—Nasprotno, močno smo bili zaskrbljeni. Nismo mogli vedeti, kakšen učinek bodo imeli na publiko stari nacistični filmi. Toda uspeh je izreden in vsakokrat, kadar se bivši nacistični vodja Adolf Hitler pojavi na platnu, ga sprejme bučen krohot».

Peter Konlechner pri tem dodaja, da predstavlja občinstvo v glavnem mladina. Mladina pa je močno kritična in ne sprejme pristranskih stališč in potvorb, pa naj te prihajajo od koder koli».

«Nikoli nisem videl kaj bolj bedastega kot so nacistični filmi, z vsemi tistimi patetičnimi govori» —je rekel 21-letni dunajski visokošolec Friz Schramek, ki je vpisan na fakulteti za zgodovino na dunajski univerzi. — «Toda tudi obratna propaganda, zavezniška propaganda je često na isti ravni».

«Niso pripravljeni na «enosmerno vožnjo». — nadaljuje Peter Konlechner, ko govori o mladini. Od preteklosti so se marsikaj naučili in nobeno demagogijih ne bo več spelal. Mladina — pravi dobesedno Konlechner — hoče vedeti vse, o človeku, ki je bil že nekakšen idol njihovih staršev v dobi pred zadnjo vojno. In ko ga vidijo v enem izmed najbolj grotesknih aspektov, reagirajo z jezo in bruhnejo v smeh».

«Moj ded in tudi moj oče sta bila nacista, — pravi 22-letni šofer Karl Wetzl — Prišel sem, ogledat si človeka, ki sta ga ona dva oboževala. Zares sem razočaran in mirne duše lahko rečem, da bi Hitlerju z novo, sedanjo generacijo ne uspelo ponoviti tega kar je napravil s prejšnjo».

«Razumljivo je, da se je lahko smejati Hitlerju danes, 27 let po njegovi smrti in po vseh izkušnjah od njegovega vzpona in padca, — pravi 33-letni učitelj Karl Schwetter — Toda bolj važno je to, da se naša generacija kaže manj sprejemljiva za vse obljube ki jih dajejo diktatorji».

Isti človek, učitelj Karl Schewetter smatra, da bi bilo «zgrešeno», filme o Hitlerju in nacistične filme nasploh skrivati in jih ne predavati. Te filme «bi morali prikazovati v vseh predelih sveta in čim večjemu številu občinstva, ker bi to služilo kot opomin proti vsem morebitnim bodočim poskusom manipuliranja ljudi».

Organizator festivala Peter Konlechner pravi, da je «le en par srednjih let» dal pozitivno oceno o nacističnem razdobju, češ da je bila tedaj čudovita organizacija. To sta zakonca rekla potem, ko sta si ogledala dokumentarec o konferenci nacistične stranke, o konferenci, ki je bila 1934 leta v Nurnbergu. Toda ta primer je bil edini pohvalen primer in sploh eden izmed skrajno redkih primerov, ko niso nacizma kritizirali ali se mu sme ali.

Film o Nürnbergu nosi naslov «Triumf volje». V starih filmskih seznamih je ta film spadal nad 12 najboljših dokumentarcev, kar so jih kdaj koli napravili ne le v Nemčiji pač pa na svetu. Predvajanje tega dokumentarca je pritegnilo največ občinstva.

«Meni in večini mojih kolegov je zares nerazumljivo, kako so mogli tisti govori vplivati na inteligentne ljudi», — pravi 29-letni visokošolec Gustav Span.

«Tudi moji starši, ki so nekoč podpirali Hitlerja in hitlerjeve ideje, so se začeli sedaj spraševati, kako je mogel Hitler biti privlačen» — zatrjuje 27-letni Dagmar Szambor.

Dokumentarec «Triumf volje» je posnela Leni Riefensthal. V njem se že opazijo znaki, ki napovedujejo svetovni konflikt, ki je izbruhnil nekaj let pozneje. Na letošnjem festivalu «Viennal» so poleg «Triumfa volje» predvajali še nekaj drugih nacističnih filmov, kot na primer znani antisemitski film «Večni Jud», nadalje, «Hitlerjev pohod» leta 1938, ko je zasedel Avstrijo. Z druge strani pa so protiutež tem nacističnim filmom predvajali antinacistične filme «Lambeth Walk», to je britanski film, ki smeši nacistični gosji korak ter filmsko serijo z naslovom «Čemu se borimo», ki sta jo izdelala Frank Capra in Anatole Litvak.

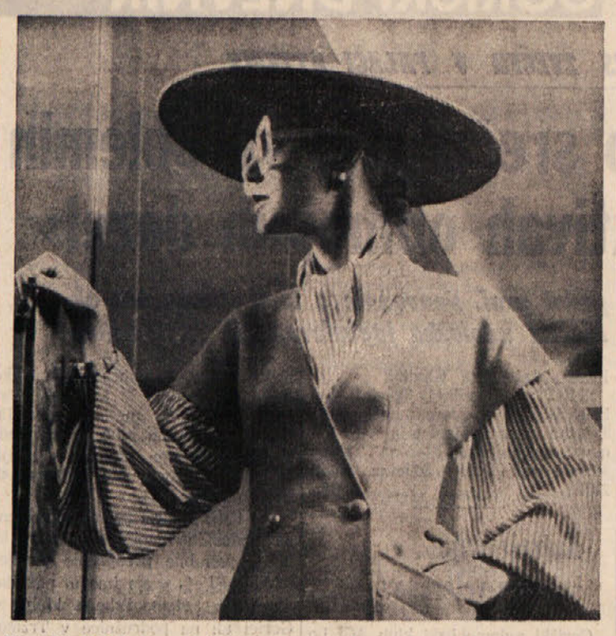

Komplet Polidori iz rdečega lanenega platna, bluza iz šifona, klobuk Lancetti (Foto Ente Moda Italiana)

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

ANTOLOŠKA RAZSTAVA ČERNIGOJEVE GRAFIKE

Petdeset let umetniške ustvarjalnosti v balkonski galeriji Kulturnega doma - Razstava bo odprta do 31. t. m.

Po petdesetletni premočrtni in neprekinjeni likovni ustvarjalnosti prof. Avgust Černigoj, naš najbolj plodovit tržaški likovni ustvarjalec, prikazuje v balkonski dvorani Kulturnega doma del svojih dosežkov, del svojih stvaritev iz te dolge dobe, vendar pa le del za njega so značilne grafike. Čeprav je balkonska dvorana v Kulturnem domu dokaj velika, je v njej komaj več kot bežen pregled novejših večbarvnih linorezov, vjedank in v drugih zamotanih tehnikah izvedenih tiskov. Zato so starejša Černigojeva dela obiskovalcu na pogled le v zadnjih mapah ter na treh razstavnih mizah ali policah.

Je pa sedanja Černigojeva razstava v Kulturnem domu nekakšna antološka razstava tega tako plodovitega slikarja. Žal nam ta razstava ne daje na vpogled danes že porazgubljenih za Černigojevo borbeno—napredno usmeritev pa značilnih del iz dobe konstruktivizma, torej del ki bi potrjevala kako ostaja navidezno spreminjajoči se umetnik vendarle zvest svojim mladostnim idealom iz Gropiusove šole «Bauhaus», iz katere so izšli svetovno znani preoblikovalci odnosov okolja do umetnosti nasploh.

Iz prvih pofovistično—ekspresionističnih jedkanic po letu 1930, po nadstvarno občutenem postkubizmu in abstraktizmu, ki mu je sledil, opažamo kako nemirni umetniški temperament sili ali celo poganja Černigoja dalje v vedno nova raziskovanja vedno novih likovnih tokov.

To pa se ne dogaja zato, ker bi Černigoj stalno in vedno kaj posnemal in komu sledil, pač pa je to v cilju iskanja vedno globljih likovnih spoznavanj, s katerimi presenetljivo domiselno bogati svoje mladostne predstave o tem, kaj naj bi likovnost bila kot umetnost. Vse nove vrednote pa Černigoj domiselno prilagaja svojemu osnovnemu doživemanju skoroda ciklično, tako da njeni vrhovi vedno znova izstopajo iz vrenja te stalne estetske revolucije, ki jo Černigojeva umetnost doživlja ali podoživlja.

V preteklih letih je ta njegova ciklična krivulja vzponov in padcev dosegla svoj višek in to v izredno razgibanem vzdušju. Njegov višek je zaznaven predvsem v tistih odtisih, v katerih se spajata načelno nezdružljivi konstruktivistični geometrizem s pesniško občuteno predmetnostjo človeškega lika, ki nevsiljivo pronica iz prepleta lepotnosti črt in oblik. So to jedkanice in suhe igle, ki po strokovni mojstrskosti dela ter umetniško uravnovešeni umerjenosti v marsičem presegajo prenekatero svetovno bolj znano grafiko.

Teh nad 200 grafik, kolikor jih je na vpogled sedaj v balkonski dvorani Kulturnega doma, bi zahtevalo daljšo oceno. Daljšo oceno pa čaka tudi celotna grafična ustvarjalnost, ki jo je doslej dal Černigoj in ki bi jo morali prikazati in oceniti v zajetnejši monografiji. Da pa te ni pričakovati v naših tržaških razmerah in da bi o tem morala morda spregovoriti raje likovna Slovenija, je naravno.

M. B.

Drugi interni nastop šole Glasbene matice

V sredo zvečer je bil v dvorani Gallus v Ul. R. Manna drugi nastop gojencev Glasbene matice. Na gornji sliki vsi gojenci, ki so nastopili

Kvarteta blokoflavt Glasbene matice

Godalni kvartet Glasbene matice

MAMILA PEREČ PROBLEM ZDA

Vrsta protislovij glede marijuane

Vladna komisija pripravila poročilo - priporočilo

WASHINGTON, 23. — Mamila postajajo vedno bolj pereč problem civiliziranega ali tudi tako imenovanega bogatega sveta. Nekoč so bile kadilnice opija in drugih mamil tipične za vzhodni, siromašni svet, danes so dražila, poživila, mamila tipična za zahodni, civilizirani in bogati svet. Posebno veliko se s tem problemom ukvarjajo v ZDA, kajti v tej bogati deželi število uživalcev mamil narašča in mnogi trdijo, da je v ZDA že «na desetine milijonov» ljudi, ki so «vsaj okusili mamila».

V zvezi z uživanjem enega izmed mamil, in sicer marijuane», se je začela sedaj polemika, ki je zajela vse ZDA in sicer v zvezi s poročilom — priporočilom vladne komisije, po mnenju katere bi oblast ne smela preganjati državljana, ki uživa to mamilo doma, torej ne v javnosti, hkrati poročilo odklanja sedanjo ameriško zakonodajo glede mamil, in od kongresa ter od predsednika Nixona je odvisno, koliko bo priporočilo obveljalo, kajti priti mora pred kongres; še prej pa mu mora dati svoj pristanek predsednik Nixon.

Komisiji, ki se je s tem vprašanjem ukvarjala leto dni, se je postavila na stališče, da je treba na vsak način «pritisniti» na to dražilo ali mamilo, ki ga je «vsaj poskusilo» najmanj 24 milijonov Američanov, hkrati pa komisija meni, da bi ne bilo pametno preganjati uživalce mamila, če marijuano uživajo «zasebno», torej doma. Kot vidimo, je komisija ubrala kompromisno pot, s katero prav gotovo ne bodo zadovoljni niti nasprotniki mamil, kot tudi ne tisti, ki zahtevajo popolno sprostitev na tem področju.

Poročilo ali bolj priporočilo te komisije ima proti sebi n.pr. funkcionarje, katerih naloga je, izvajati tozadevne zakone. Ti funkcionarji so v glavnem proti slehernemu popuščanju. V tem smislu so pripravili tudi nekaj pripomb k poročilu — priporočilu.

Komisijo, o kateri je govor, sestavlja 13 oseb. Njihovo priporočilo odvzema pečat kriminalnosti kajenju, pečat, ki se je doslej držal te razvade. Kolikor nekdo uživa to mamilo doma, je družbi neškodljiv. Omama, ki jo povzroči marijuana, je pravzaprav enaka omami, ki jo povzroči alkohol. Alkoholik pa je nevaren, če sede za volan. Le v tem primeru more proti njemu nastopiti oblast v smislu svojih zakonov.

Tisti, ki teh razlag ne sprejmejo, pravijo naslednje: predvsem, uživanje marijuane zares ne predstavlja nevarnosti, dokler jo človek uživa doma. Toda v trenutku, ko bo človek še pod vplivom mamila stopil na ulico, bo že mogel biti nevaren in tudi kaznovan. Kaj pa če bo isti človek nadaljeval s kajenjem cigarete tudi na cesti? Logično je, da bo kršil zakon in bo zato kaznovan. Nadalje, povsem zakonito bo imeti marijuano doma, protizakonito pa bo to mamilo kupiti, prodajati, jo pridelovati. Kako naj tako mamilo pride «zakonito» na dom? Nadalje, nekdo more nabaviti unčo marijuane in jo imeti na domu, ne da bi mu kdo mogel karkoli očitati. Toda brž ko bo nekdo imel več kot eno unčo marijuane, ga bodo lahko obtožili tihotapstva

Doslej so se mnoge mladinske organizacije trudile, da bi uzakonili uporabo marijuane. Ko so zahtevale to, so zahtevale tudi ustrezno spremembo dosedanje zakonodaje v smislu že prej navedenega primera, da bi mogli opojnost marijuane primerjati z opojnostjo, ki jo ima alkohol. Alkohol pa je v normalni prodaji, brez sleherne omejitve. Komisija, ki je imela nalogo proučiti to zadevo, trdi, da ima tudi alkohol na vesti dovolj kriminala. Med drugim ima alkohol na vesti tudi tisoče mrtvih v ameriškem cestnem prometu.

Predsednik komisije Raymond Shafer je rekel, da prepoved točenja in uživanja alkohola v ZDA ni imela uspeha, ker je ni spremljala ustrezna množična kampanja, ki bi pojasnjevala nujnost in dobre plati prohibicionizma nasploh. Raymond Shafer, ki je bivši guverner Pensilvanije, je priporočilo komisije, ki ji načeljuje, raztolmačil tudi tako, da to priporočilo «skuša omejiti uporabo določenega dražila, katerega dokončni učinki po daljši uporabi še niso povsem proučeni».

Poročilo — priporočilo pa vendarle zatrjuje, da komisija doslej še ni ugotovila niti ene smrti, ki bi jo mogli pripisati uporabi marijuane; nadalje, da še ni nobenega dokaza, da bi marijuana imela kvarne genetične posledice, in še, da uporaba mamila ne povzroča fizičnih ali psihičnih okvar. Končno, poročilo zatrjuje, da uporaba marijuane ne vodi k uporabi, k uživanju kakega drugega močnejšega mamila.

Komisija po enoletnih proučevanjih in izkušnjah še priporoča začetek kampanje v okviru vse države, kampanje, ki naj bi jo začele množične, cerkvene in zdravstvene organizacije, kampanje, ki naj teži k temu, da se zmanjša uporaba marijuane.

VESTI IZ BLIŽNJE ISTRE

Nove hiše rastejo kot gobe po dežju

V nekaterih vaseh so se lotili tudi cest

Po izredno blagi zimi smo prilezli v pravo pomlad. Livade in polja zelenijo, mandlji so že dolgo oviti v belo ali rožnato cvetje, breskve že tudi začenjajo s cvetenjem, skratka prava pomlad je tu. To pa ni nič nenavadnega, nasprotno, to je normalno, kot je normalno, da so zaživela polja, ker se povsod sliši žvenket poljskega orodja ali ropotanje traktorskih motorjev. Bolj nenavadno kot vse to pa je dejstvo, da v teh prvih lepih pomladanskih dneh tako rekoč čez noč rastejo nove zgradbe, nove hiše, ki se dvigajo z zemlje kot gobe po dežju.

Od Plovanije in Kaštela v smeri Buj, na prostoru, koder do pred nedavnim ni bilo nič, razen kake negovane livade ali zapuščenega zemljišča, so ljudje začeli zidati hiše. Voda, ki je pred nedavnim segla tudi v ta del bujske občine, in modernizirana asfaltna cesta, ki povezuje Buje s Kaštelom in Dragonjo, ta dva elementa sta pripomogla k temu, da se je tudi v tem delu bujske občine začelo prebujati življenje. Pa tudi v samih Bujah se veliko gradi. Na vsakem koraku. Nove hiše rastejo posebno na področju Stanice, na koncu Garibaldijeve ulice in okoli tako imenovanega novega naselja. Skratka, nove hiše se gostijo in množijo in začenjajo menjavati videz tega starega istrskega mesteca.

V vaseh in zaselkih gornjega dela bujske občine ne zidajo novih hiš. Še preveč je starih za tisto malo prebivalcev, kolikor jih je tu ostalo. Toda tisti, ki se niso odselili k morju in drugam, so si sedaj zavihali rokave in se spoprijeli z delom, da bi jim življenje na vasi bilo prijetnejše.

Prebivalci nekaterih vasi, kot na primer vasi Bibali, komaj pol kilometra od ceste Buje — Grožnjan, so pred nedavnim obnovili cesto. S prispevkom bujske občine so usposobili cesto za hitrejši promet z Bujami in ostalimi središči. Podobno so pred časom napravili prebivalci zaselkov Ražmani, Franci, Ljubići, Pivki in drugih, ki so s pomočjo občine in podjetja «Elektroistra» napeljali tok do sleherne hiše in sedaj prihajajo na kmečke domove najrazličnejši električni aparati in stroji in ljudje z veseljem urejajo svoje domove, da je bivanje v njih prijetnejše. Prebivalci vasi Martinčiči so čez zimo s prostovoljnim delom izkopali jarek za vodovodne cevi, ker bi tudi oni radi imeli vodovod. Saj je res, da je bilo treba skopati le 250 m jarka, toda teren je tu težak, vrhu tega je pri Martinčičih le osem moških, ki so sposobni za težko delo.

Vtem ko so prebivalci Martinčičev kopali za vodovod, so se prebivalci Perojev, Šaltarije in Danjelisa poprijeli dela, da bi si uredili cesto, pot do asfaltirane ceste, ki povezuje Koper s Puljem. Ob pomoči krajevne skupnosti iz Grožnjana so z buldožerjem, ki so ga najeli v Izoli, razširili cesto in brž ko se bo zemlja nekoliko polegla, se bodo nadaljevala dela z gramozom. Do konca letošnjega leta bodo te vasi dobro povezane z ostalim svetom.

T. F.

MOSKVA, 23. — Delavec Čugaj ki je zaposlen v ladjedelnici v Nikolajevu, ter kirurg Neidorf sta izdelala načrte in nato izdelala posebno napravo, s katero morejo z lokalnim zmznjenjem zdraviti rane na želodcu in na pankreasu. Sedaj napravo uporabljajo pri zdravljenju okvar na želodcu, posebno ko gre za trdovratne ulkuse, pa tudi za podobne rane na dvanajsterniku.

«S pomočjo te naprave smo mogli v zadnjem času pomagati mnogim bolnikom. Tudi v zelo hudih primerih. Marsikomu smo rešili življenje» je rekel ladjedelniški delavec Čugaj.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Prilagoditi se bo treba položaju. Pri realizaciji načrtov ne računajte na srečo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Tudi majhne pozabljivosti kompromitirajo neki posel. Vaše sentimentalne težnje se polagoma uresničujejo.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Vaš delovni program je prenatrpan. Potrebni ste počitka. Sijajni odnosi z ljubljeno osebo.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Obdobje intenzivne delavnosti. Prijeten večer v družinskem krogu.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Važnejše probleme obravnavajte v ožjem krogu. Potrebna bo večja popustljivost do sodelavcev.

DEVICA (od 23.8. do 22 9) Na starih temeljih bo mogoče razvijati nove načrte. V krogu prijateljev si boste povečali ugled.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Uspehi vašega dela bodo odvisni od tuje moči. Neki spor se bliža kraju.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Ostrino v kritikah bi bilo prav ublažiti. Načrti za prihodnost se bodo uresničili.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Manjša nasprotja med sodelavci. Vaše ideje trenutno ne bodo upoštevane.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Znašli se boste v finančnih težavah. Nikar ne počivajte na lovorikah. Odlična moralna forma.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Danes se boste morali boriti z nevarnimi nasprotniki. Ljubljena oseba vam utegne delati težave.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Uspeh v poslih, ki zahtevajo večjo fizično in moralno vztrajnost. Srečne ure z osebo, ki jo ljubite.

TONE SVETINA

343.

UKANA

TRETJA KNJIGA

Primožu je bilo, kot da so oživeli oče, mati in sestra, ko da polja ob domačiji spet zelene, kot da je hiša pod streho... da, začenja se novo življenje...

«Moram jo videti, četudi bi dezertiral za nekaj dni!»

«Ne bo treba,» je rekel Blisk in ga peljal k Pemcu. Pemčeva usta je preletel smehljaj. Izdal mu je dovoljenje za cel teden dopusta!

«Zakaj nimaš čina? Saj si že od dvainštiridesetega v hosti, ne?» je vprašal Primoža Pemc.

«Mitraljezec sem. Šarcev menda ne boste dali novincem?»

Pemc ga je dobrohotno udaril po plečih.

«Dali ti bomo četo!»

«Tega pa ne! Bolj bom koristil pri mitraljezu!» se je naglo ubranil Primož.

10

Medtem ko je brigada vozila hrano in gonila živino z Gorenjske, je bil Vojko v Cerknem na partijskem tečaju pri štabu korpusa.

Z Orlovom sta samo nekaj dni skupaj vodila četo. Zjutraj, ko se je vrnil ves zdelan — saj se je vso noč pretikal po nevarnem zasneženem, kotanjastem svetu — je bil zaukazan zbor in pohod na nove položaje. Bil je na smrt utrujen, žalosten, imel pa je mirno vest: Nemci niso dobili njegovega spremljevalca. Mislil je, da spi, ko ga je pocukal. Pa je bil trd. Ponoči je zaspal, izkrvavel in zmrznil. Zemlja je bila pretrda, da bi ga pokopali. Samo založili so ga s kamenjem iz potoka in povrhu prekrili z vejami. Na lep način se ga je rešila, prekleta ženska!

Po celodnevnem maršu je bataljon našel brigado, ki se je bila umaknila na drugo stran hribov. Komaj je Vojko zaspal, so ga že zbudili. Klicali so ga v brigadni štab. Tam so mu rekli, da pojde s pomočnikom brigadnega komisarja na tečaj, ki ga prireja korpusni partijski biro.

«Oho, tebe pa še kar upoštevajo,» je rekel Orlov. «Glej, da ne boš rekel kakšne preveč! Tam niso tako, kot smo mi med seboj. Ob priliki reci brigadnemu pomočniku Janu kakšno dobro zame. Jan je moj bližnji rojak. Profesor je. Zato te je vzel s seboj, ker si hodil v šole! Ne mara kakšnega cepca, ki bi še njega osramotil! E, ptiči enakega perja skupaj letajo!»

Orlov je imel prav. Korpusni partijski biro se je bleščal v činih in besedah. Vojko je prvič videl od blizu partijski vrh in se srečal z ljudmi, ki jih je dotlej gledal le od daleč. Poleg divizijskih komisarjev in partijskih sekretarjev brigad je bil tu iz vsake brigade po eden od četnih partijskih komisarjev. Poklicali so jih zato, da bi partijski zbor ugotovil, s kakšno metodo in na kakšni ravni bi utrdili moč stranke v korpusu.

Čeprav jim niso povedali, je Vojko kmalu dojel, da so poskusni zajci. To vlogo je odigral v zadovoljstvo tistih, ki so ga povabili, in tudi v svoje zadovoljstvo. Osem dni so zdržema razpravljali od jutra do pozne noči. Bili so v majhni, sivi, žalostni dvoranici bivšega doma Osvobodilne fronte, oškrabanega od drobcev letalskih bomb in mitraljeških rafalov. Sedeli so ob vegasti mizi na klopeh iz desk, postavljenih na zaboje od municije. Tečaj sta vodila članica centralnega komiteja Vida Tomšičeva in polkovnik Rudi, korpusni komisar.

Vse, kar je slišal, je Vojko beležil v vojaški blok, medtem ko so skoraj vsi drugi pisali le sem in tja in po malem grizli svinčnike. Pa ne od dolgočasja. Teme so bile težavne, razlagi je bilo treba temeljito prisluhniti.

«Počemu vse to dan za dnem čečkaš?» ga je sumničavo povprašal neki major, kot bi že sklepal, da se tudi ideologija lahko izda sovražniku.

«Da ne bi pozabil vendar,» je odgovoril Vojko.

«Saj nimaš spomina iz repe!»

«Prav zato pišem, ker ni iz repe!»

Potem je Vojku pojasnil Jan, zakaj jih vznemirja njegovo pisanje. «Ljudje radi pozabljajo, kaj so govorili včeraj. Poleg tega pa si marsikdo misli, da pišeš zato, da bi lahko poročal naprej, kamorkoli!»

Predavateljica Vida je bila lepa in privlačna ženska, ki je znala vzpostaviti z njimi pristen človeški odnos in jih razvneti, da bi jo lahko poslušali cele dneve. Vrelec njenih resnic je bil neizčrpen. In kar je bilo najpomembnejše: Vojko je dobil vtis, da Vida verjame v to, kar govori, in da njena teorija temelji tudi na življenjski izkušnji.

Že po prvih predavanjih mu je bilo jasno, da gre za učvrstitev partije v vojski, ki bo zagotovila prevzem oblasti in izvedbo revolucije ter strmoglavljenje buržoazije takoj po izgonu okupatorja.

Toplina Vidinega glasu in njena pozornost do tečajnikov, ki naj bi v četah okrepili partijska vodstva, je spodbujala k razpravljanju ne glede na različno raven znanja.

Vojko se je večkrat oglasil. Mislil je hitro, poleg tega pa je že davno nekajkrat prebral VKP/b, Stalinovo dialektiko v IV. poglavju te knjige pa je znal na pamet. In ne samo to. Celo razumel jo je in prisegel bi nanjo, čeprav je ni imel za nekaj dokončnega, kar bi urejalo vsa vprašanja. Kljub temu je slišal marsikaj novega iz partijske prakse glede bodočih nalog in načrtov. Prvikrat je doumel, da se z vrhov vidi dlje in drugače kakor z dna doline. Sicer pa v družbi vodilnih komunistov, ki so bili po partijskem stažu mnogo starejši in po položaju pomembnejši od njega, ni čutil nobene zadrege. Hitro se je vživel. Že od otroštva je bil navajen pisane družbe. V mednarodnem letovišču je rastel skupaj z otroki delavcev, kmetov, velikih buržujev, ministrov, tovarnarjev, Nemcev in Židov, večkrat je srečal kraljevo družino, v njihovi hiši so stanovali detektivi s slamnikom na glavi in Politiko v žepu, ki so čuvali kralja. Mati pa je služila pri ženi finančnega ministra, ki so ji pravili milostljiva in je vsako jutro tistemu, ki je prvi pokleknil prednjo in ji poljubil roko, podarila sto dinarjev. Generalu, ki jih je zdaj preganjal, je oddajal čolne, in videl Nemce zbliza, od kaplarja do generala. Skratka, dobro je poznal ljudi, ki naj bi jih revolucija strmoglavila ter jim vzela imetje, moč in oblast. Poznal je tudi tiste, ki jim je bila ta oblast namenjena, delavce, s katerimi se je skupaj vozil, ko sta hodila s Primožem v gimnazijo. Poznal jih je celo bolje kot mnogi drugi tečajniki.

Včasih so se pogovori zavlekli pozno v noč. Nekateri so zastavljali utrujajoča vprašanja. V takih primerih se je razprava kar sama spremenila v tovariški pomenek o zasebnih rečeh. Na takih večerih je izvedel marsikaj iz življenja poklicnih revolucionarjev. Vida jim je pripovedovala, kako je bilo težko v stari državi in v ilegali. Povedala je, kako je bilo s Tonetom Tomšičem, njenim možem, sekretarjem slovenske partije, ki so ga v gramozni jami ustrelili Italijani takrat, ko je imel njun otrok komaj štiri mesece. Skrivali so ga pri sorodnikih, ona pa je padla v roke gestapa, ki jo je vrnil Italijanom, ti pa so jo odpeljali v kazensko taborišče. Tam je organizirala gladovne stavke in bila na čelu odpora jetnic proti upravi taborišča.

Polkovnik Rudi je imel le nekaj predavanj o resnosti položaja in o konkretni vlogi korpusa ob koncu vojne. Bil je resen in zaskrbljen in ne preveč zgovoren. Medtem ko so teoretizirali o bližnji in daljni komunistični družbi, je Rudi že vedel za stvari, ki jim niso bile znane: da se sovražnik že pripravlja na veliko ofenzivo. Tako so zedinili stališča in voljo, kako graditi stranko, ki bo sposobna prevzeti in obdržati oblast, ter usposobiti njene člane, da bodo v marksističnem duhu samostojno ukrepali. Zgradili naj bi partijo, ki bi kot idejna in gonilna sila razvoja novih poti vodila množice.

V Cerknem je vladala negotovost. Jedli so slabo, spali kar v predavalnici in se pokrivali z angleškimi padalskimi plahtami.

Doživeli so tudi nočni obisk angleških pilotov. Vojka je z drugimi vred gnala radovednost na ulice. Gledali so letala,

KOŠARKA EVROPSKI POKAL PRVAKOV

V dramatičnem finalu zmaga pripadla Ignisu

TEL AVIV, 23. — Ignis je v finalnem srečanju tekmovanja za pokal evropskih prvakov premagal jugoslovanski klub Jugoplastiko iz Splita s tesnim izidom 70:69 (34:35) in je tako Italiji priboril še eno pomembno mednarodno košarkarsko priznanje. Po uspehu Simmenthala, ki je zmagal v tekmovanju za pokal pokalov, se je Italija znašla kar z dvema peterkama v samem evropskem vrhu.

Srečanje med italijanskimi in jugoslovanskimi košarkarji je bilo izredno napeto in živčno. Obe postavi sta do skrajnih meja napeli svoje sile za dosego končne zmage in lahko rečemo, da sta bili prav do zadnjih sekund tekme enako oddaljeni od pokala evropskih prvakov. Ob prvem polčasu so bili v tesnem vodstvu Jugoslovani, nato pa so si priborili prednost nekaj metov Italijani. Zaključek srečanja je bil naravnost dramatičen. 50 sekund pred koncem je Ignis vodil s 70:67, ko je Jugoplastika dosegla koš in zmanjšala svoj zaostanek na eno samo točko: 70:69. Pri tem rezultatu se je Ignisu ponesrečil protinapad, do žoge je prišla Jugoplastika in 5 sekund pred koncem je imel Šolman izredno priložnost za met, zadetek in seveda zmago. Toda verjetno ni zdržal velike odgovornosti, ki se je zrušila nanj v tistem trenutku, žogo je zapravil in zmaga je ostala v rokah Ignisa. Tako je zmagal pač tisti, ki je zbral več točk (čeprav le eno), vendar pa bi lahko z enako upravičenostjo zmaga pripadla tudi Jugoplastiki.

1. SVETOVNO PRVENSTVO V SMUČARSKIH POLETIH V PLANICI

Danes svečana otvoritev nato poleti za trening

PLANICA, 23. — Organizatorji 1. svetovnega prvenstva v smučarskih poletih so, kot vse kaže, dobili bitko s snegom. Huda odjuga namreč povzroča prirediteljem tega tekmovanja največ skrbi, saj je bilo nekaj časa celo dvomljivo, če jim bo uspelo ves čas poletov vzdrževati snežno oblogo skakalnice v zadovoljivem stanju. Danes pa je že jasno, da hujših težav s snegom ne bo več. S prekrivanjem snežne odeje ter s kemičnim postopkom, s katerim so utrdili plast snega, so strokovnjaki omogočili, da bodo poleti na sporedu vse dni, prav do nedelje.

Tekmovalci vseh 17 držav so danes pretežno počivali ter štedili svoje moči za jutrišnje trenažne polete.

V kolikor bi ne prišlo do nepredvidenih zaprek, bodo tekmovalci vsak dan opravili po tri serije poletov. V soboto in nedeljo bo prvi polet poskusen, ostala dva pa uradna. Sodniki bodo ocenjevali vse polete, točke uradnih sobotnih in nedeljskih poletov pa bodo nato sešteli. Za konkurenco bodo štele točke za slog treh srednjih ocen sodnikov, tem pa bo treba prišteti še točke za daljino (vsak meter ena točka).

Vprašanje, ki si ga na predvečer poletov zastavljajo vsi ljubitelji tega športa je to: bo v Planici padel nov svetovni rekord?

Odgovor je težko dati. Skakalnica je tehnično pripravljena tako, da bodo lahko na njej pokazali tekmovalci vse svoje sposobnosti. To pa pomeni, da tudi svetovni rekord okrog 170 metrov ne bi prišel povsem nepričakovano, čeprav je le malo verjetno, da ga bomo videli že letos. V prihodnjih letih pa lahko z gotovostjo računamo, da bodo to razdaljo ne le dosegli, ampak tudi presegli. Planiška skakalnica je namreč zgrajena tako, da lahko, če je le nekoliko popravijo in dopolnijo, dopušča tudi 200 metrov dolge polete.

Trenutno ima lestvica najboljših skakalcev seveda nekoliko bolj «skromne» številke. Dosedanji najdaljši skoki na svetu so bili taki:

165 m	Manfred Wolf (V. Nem.)	P
164 m	Jiri Raška (ČSSR)	P
162 m	Bjoern Wirkola (Nor.)	P
161 m	Horst Queck (V. Nem.)	P
161 m	Josef Matous (ČSSR)	P
160 m	Bohumil Doležal (ČSSR)	P
154 m	Reinhold Bachler (Av.)	V
154 m	Christian Kiehl (V. Nem.)	P
150 m	Lars Grini (Nor.)	O
150 m	Peter Štefančič (Jug.)	P

P — Planica, V — Vikersund, O — Oberstdorf.

Spored SP v Planici

DANES
9.30 slovesna otvoritev
10.00 začetek poletov za trening
JUTRI
10.00 prvi dan tekmovanja za SP
V NEDELJO
10.00 drugi dan tekmovanja za SP. Po končanih poletih podelitev kolajn FIS.

NOGOMET

Tekmi, ki jih bo morala Italija odigrati proti Turčiji v drugi skupini nogometnega izločilnega turnirja za svetovno nogometno prvenstvo 1974, bosta 13. januarja v Italiji in 25. februarja prihodnjega leta v Turčiji.

TEDENSKI PREGLED MLADINSKIH NOGOMETNIH PRVENSTEV

Pri naraščajnikih Gaja med prvimi

MLADINCI

V prvi tekmi mladinskega prvenstvenega tekmovanja za pokal Cotterle je Primorje visoko zmagalo. Prosečani so bili stalno v napadu in bi proti Ederi lahko dosegli še izdatnejši rezultat.

V nedeljo se bodo srečali z ekipo CRDA .Po predvidevanjih bi jim zmaga ne smela uiti, saj Tržačani do sedaj niso dosegli vidnejših rezultatov.

IZIDI

Triestina — S. Giovanni	4:0
Libertas TS — CRDA	0:4
Primorje — Edera	3:0
CGS — Don Bosco	1:2

LESTVICA

Triestina	6
Libertas TS, Don Bosco	3
Primorje, CRDA, S. Giovanni	2
CGS, Edera	0

PRIHODNJE KOLO

Triestina - Libertas; CRDA - Primorje; Edera - CGS; Don Bosco - S. Giovanni.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA A

Gaja je tudi v nedeljo odnesla z igrišča obe točki. Povsem zasluženo je premagala enajsterico S. Sergia z 2:0. Slovenski predstavniki so zmagali šele v drugem polčasu, ko je oba zadetka dosegel Angelucci.

V prihodnjem kolu bodo «zelenorumeni» gostovali pri Olimpii z Grete, s katero ne bi smeli imeti težkega dela.

IZIDI

Libertas Rocol — Edera	1:1
Triestina B — Giarizzole A	3:0
Olimpia Greta — Muggesana	0:2
Gaja — S. Sergio	2:0

Počivala je CGS

LESTVICA

CGS, Giarizzole A, Gaja in Triestina B	4
Edera	3
S. Sergio in Muggesana	2
Libertas Rocol	1
Olimpia Greta	0

PRIHODNJE KOLO

Edera - Triestina B, S. Sergio - Libertas Rocol, Olimpia Greta - Gaja, CGS - Giarizzole A. Počiva Muggesana.

SKUPINA B

Vesna je dosegla še eno pomembno zmago. Tokrat je bila žrtev kriška enajsterica Esperia, ki je klonila s klasičnim rezultatom 2:0.

Breg je zopet dosegel dober rezultat, saj je izenačil proti tržaškemu Libertasu. Brežani so se izredno potrudili in so zopet dokazali, da upravičeno sodijo med najboljša moštva tega prvenstva.

V nedeljo se bosta Breg in Vesna pomerila med seboj .Za obe ekipi bo tekma izrednega pomena, saj se nobena noče oddaljiti od vrha lestvice. Izenačenje pa ne bi koristilo nikomur.

IZIDI

Triestina A — Fortitudo	0:7
Costalunga — Inter SS	3:0
Esperia — Vesna	0:2
Breg — Libertas TS	1:1

LESTVICA

Libertas TS	7
Vesna	6
Breg	5
Triestina A	4
Fortitudo in Esperia	3
Costalunga	2
Inter SS	0

PRIHODNJE KOLO

Triestina A - Esperia, Libertas TS - Costalunga, Fortitudo - Inter SS, Vesna - Breg.

SKUPINA C

V tej skupini sta obe slovenski enajsterici dosegli zadovoljiva rezultata. Primorje je zmagalo, Union pa je izenačil.

Po zaslugi hitrega napada so Prosečani prišli do prve zmage v letošnjem prvenstvu. V drugem polčasu pa se je izkazala tudi obramba, ki je preprečila izenačenje proti Roianeseju. V nedeljo se bo Primorje srečalo z ekipo Giarizzole B. Če se bodo vsi nogometaši potrudili, jim zmaga prav gotovo ne bo ušla.

V tekmi s Ponziano je bil Union povsem enakovreden nasprotnik. Tudi v tem srečanju je bilo opaziti hibe v napadu, kjer nimajo Podlonjerci spretnih strelcev. V prihodnjem kolu pa se bo Union pomeril z Don Boscom. Vsako predvidevanje je tvegano, saj razpolagajo Tržačani z dobrimi igralci, Podlonjerci pa so od nedelje do nedelje boljši.

IZIDI

Giarizzole B — Rosandra	1:1
S. Giovanni — Don Bosco	5:1
Union — Ponziana	0:0
Primorje — Roianese	2:1

LESTVICA

S. Giovanni	8
Din Bosco in Ponziana	5
Union in Primorje	3
Giarizzole B	2
Roianese in Rosandra Zerial	1

PRIHODNJE KOLO

Roianese - S. Giovanni, Don Bosco - Union, Giarizzole B - Primorje, Rosandra Zerial - Ponziana.

ZAČETNIKI

V začetniškem prvenstvu je od slovenskih moštev nastopila le Zarja, ki je odpravila Edero kar s 4:0. Breg je počival. Jutri se bodo Bazovci in Brežani pomerili med seboj. Na papirju imajo «plavi» več možnosti za zmago.

IZIDI

Zarja — Edera	4:0
Giarizzole — Fortitudo	1:0
Libertas TS — Inter SS	4:0
Ponziana — Muggesana	2:2
Esperia Pio XII — Zaule	2:1

Breg je počival.

PRIHODNJE KOLO

Edera - Esperia Pio XII, Zaule - Giarizzole, Fortitudo - Libertas TS, Inter SS - Ponziana, Breg - Zarja. Počiva Muggesana.

M. K.

Tudi slovenske odbojkarice, ki nastopajo v italijanski B ligi, bodo kmalu prenehale s svojimi prvenstvenimi nastopi. Med tremi našimi ekipami, ki nastopajo v tej ligi, sta se letos dobro odrezala Bor in Breg (na sliki med zadnjim derbijem preteklo nedeljo), Sokol pa se bo moral posloviti od družbe drugoligašic

V ŽENSKI ODBOJKARSKI PROMOCIJSKI LIGI

Po prvem delu prvenstva domovke same v vodstvu

Prvi del ženskega promocijskega prvenstva A skupine se je zaključil (čeprav je treba še odigrati tekmo Mladost — AGI C) Toda ta tekma ne bo vplivala na lestvico saj sta obe ekipi na zadnjem mestu brez točk.

Tekma Mladost — AGI C bo v soboto, 25. marca ob 17.30 v telovadnici AGI (Largo Culiat).

V prvem delu prvenstva so zabeležili sledeče rezultate:

1. KOLO:

AGI C — UGG	1:3
Corridoni C — Mladost	3:0

2. KOLO:

UGG — Corridoni C	3:1
Mladost — Dom	2:3

3. KOLO:

Corridoni C —AGI C	3:1
DOM — UGG	3:1

4. KOLO:

AGI C — Dom	1:3
UGG — Mladost	3:1

5. KOLO:

Dom — Corridoni C	3:2
Mladost — AGI C (še ni odigrano)	

Lestvica po prvem delu prvenstva:

1. Dom (Gorica)	8
2. UGG (Gorica)	6
3. Corridoni C (št. Peter ob Soči)	4
4. AGI C (Gorica) in Mladost (Doberdob)	0

(Mladost in AGI C imata tekmo manj).

Po prvem delu prvenstva je goriška šesterka Doma sama v vodstvu, ogroža jo samo UGG. Spopad med obema v povratnem kolu bi moral odločati o prvem mestu.

Drugi slovenski predstavnik v tej skupini je Mladost iz Doberdoba. Doberdobska dekleta do sedaj še niso zmagala, upajmo pa, da bodo to storile v soboto proti AGI C, s katerim delijo zadnje mesto.

Koledar povratnega kola prvenstva odbojkarska zveza še ni objavila, a bi ga morala v kratkem. Povratni del bo namreč na sporedu takoj po velikonočnih praznikih, to se pravi čez 10 dni.

Upajmo, da bo v povratnem delu prvenstva ženska šesterka Doma ponovila dosedanje uspehe, Mladosti pa dosegla boljše kot doslej.

IK

Domovke so v sredo zvečer premagale v zadnji tekmi promocijskega prvenstva A skupine šesterko Corridoni C iz Št. Petra od Soči. Tekma bi morala biti v telovadnici v Št. Petru ob Soči, zaradi pomanjkanja električnega toka pa je bila prenešena v telovadnico v Foljanu.

Goričanke so v začetku dobro zaigrale in so spravile nasprotnice v težave. Prva dva seta so pa Goričanke, prepričane o lahki zmagi popustile.

Dekleta ekipe Corridoni C so zaigrale kot prerojene. Domovke tega niso pričakovale in so tako zgubile kar dva zaporedna seta.

V petem, odločilnem setu pa so se Goričanke umirile in začele igrati urejeno. Domačinke pa takemu Domu niso bile kos in Dom je tako zasluženo zmagal.

Sedaj, po prvem delu prvenstva, so domovke same na vrhu lestvice z 8 točkami. To mesto jim ogroža samo šesterka UGG.

Po prvem delu prvenstva bo premor. Povratno kolo se bo začelo po velikonočnih praznikih. Med tem časom igralke Doma ne bodo počivale. Poleg rednih tedenskih treningov bodo namreč odigrale vrsto prijateljskih srečanj, tako da bodo pripravljene za prihodnje nastope v prvenstvu.

IK

Dom premagal Corridoni C

Dom — Corridoni C 3:2

DOM: Prinčič N., Dornik, Mikluš, Vižintin, Komel Uršič, Maligoj, Prinčič D.

V ODBOJKI NA GORIŠKEM

Za mladinske igre prijave do 5. aprila

Goriška pokrajinska federacija FIPAV je že določila kakšen bo potek odbojkarskih mladinskih iger za leto 1972. Vse ekipe se morajo prijaviti najkasneje do 5. aprila. Prijavnico morajo poslati na občino, istočasno pa morajo o prijavi poročati tudi federaciji FIPAV v Gorici, Largo Culiat 2, tel. 30-87. Odbojkarski turnir v okviru občin se mora zaključiti najkasneje do 14. maja.

Odbojkarji, ki lahko sodelujejo na letošnjih mladinskih igrah, morajo biti rojeni od leta 1957 do 1961. V ostalem veljajo vsi predpisi, ki so veljavni za državno federacijo FIPAV. Vsi odbojkarji iz goriške pokrajine bodo lahko šli na brezplačen zdravniški pregled na higienski urad.

ŠAH

BEOGRAD, 23. — Organizatorji šahovskega dvoboja za naslov svetovnega šahovskega prvaka Fischer — Spaski v Beogradu, so odbili Fischerjevo zahtevo o spremembi finančnih pogojev, ki so bili dogovorjeni te dni v Amsterdamu. Z brzojavko šahovskim zvezam Islandije, Sovjetske zveze in ZDA ter svetovni šahovski federaciji organizatorji dvoboja v Beogradu izjavljajo, da soglašajo s stališčem islandske šahovske zveze. Ta je odbila Fischerjevo zahtevo, da se njemu in Spaskem izplača tudi ves morebitni presežek dohodkov, ki bi ostal po kritju dejanskih stroškov.

SABLJANJE

BARI, 23. — Danes se je pričel v Bariju tristranski sabljaški turnir med Italijo, Romunijo in Poljsko.

VABILO ITALIJANSKI NAMIZNOTENIŠKI REPREZENTANCI

TUDI SONJA MILIČEVA NA KITAJSKO?

Italijanski igralci naj bi nastopili v raznih kitajskih mestih na več turnirjih

RIM, 23. — Na kosilu, ki ga je priredilo veleposlaništvo LR Kitajske v Rimu je predsednik italijanske namiznoteniške zveze Sineri prejel od prvega svetnika kitajskega veleposlaništva Sušenga vabilo italijanski namiznoteniški reprezentanci za nastop na Kitajskem. Komisija za šport pri kitajski vladi je povabila na Kitajsko tako italijansko moško, kot tudi žensko reprezentanco.

Kitajci so se hoteli s tem oddolžiti za gostoljubnost, ki so jo bili deležni lani novembra, ko je njihova reprezentanca gostovala v Italiji.

Po načrtu naj bi italijanski igralci nastopili na tem gostovanju v času desetih dni (v obdobju od julija do oktobra) na štirih ali petih turnirjih v raznih kitajskih mestih.

TROFEJA PETIH NARODOV

G. Thöni zopet zmagal

TRENTO, 23. — Gustav Thöni je zmagal v slalomu za trofejo petih narodov pred bratrancem Rolandom in Francozom J. N. Augertom. Duvillard je v drugi vožnji padel in zgubil 24 sekund.

LESTVICA

1. G. Thöni 99''93
2. R. Thöni 100''18
3. Augert 102''74
4. Orcel 103''35
5. Brechu 103''53

AROSA, 23. — Zah. Nemec Christian Neureuther je zmagal v moškem slalomu v Arosi. Tekmovanje je bilo veljavno za evropski pokal. Neureuther je bel sedmi v prvi vožnji, v drugi pa je z najboljšim časom tekmovanj osvojil prvo mesto.

LESTVICA

1. Neureuther 86''02
2. Palmer (ZDA) 86''75
3. Tritscer (Av.) 87''15
4. Rösti (Švi.) 87''31
5. Corradi (It.) 87''39

LESTVICA ZA EVROPSKI POKAL

1. Pegorari (It.)	240 točk
2. Berchtold (Av.)	222
3. Zandegiacomo (It.)	151
4. Corradi (It.)	144
5. Schmalzl (It.)	110

AVTOMOBILIZEM

MODENA, 23. — Danes je glasnik Ferrarija izjavil, da se ta avtomobilska hiša ne bo udeležila dirke za veliko nagrado Sao Paula. Niso še znani vzroki za odstop.

BOKS

RIM, 23. — V Rimu se je danes pričelo italijansko amatersko boksarsko prvenstvu. V osminah finala lahke kategorije je Quadri (Emilia) premagal Benesa (Julijska krajina) po točkah.

NAMIZNI TENIS

DETROIT, 23. — Dvejset kitajskih igralcev namiznega tenisa bo 10. aprila obiskalo Združene države. Kitajski igralci bodo ostali v ZDA dva tedna.

ROKOMET

MADRID, 23. — Na predolimpijskem rokometnem turnirju v Madridu so v svojih skupinah zmagale Italija, Francija, Luksemburg in Nizozemska. Turnir se bo zaključil 25. marca.

SNEŽNE RAZMERE

Velika planina	120 cm
Krvavec	160 cm
Vogel	285 cm
Komna	210 cm
Planica	15 cm
Ljubelj	30 cm
Zelenica	210 cm
Višarje	200 cm
Nevejsko sedlo	200 cm
Trbiž	0
Sappada	60 - 140 cm
Marmolada	100 - 390 cm
Cortina	40 - 210 cm
Misurina	130 cm
Nevegal	20 - 180 cm

KROS TRGOVSKE AKADEMIJE V TRSTU

E. Guštin prvi na cilju

Včeraj je bilo na stadionu «1. maj» v Trstu šolsko prvenstvo v krosu dijakov slovenske trgovske akademije. Proga ni bila posebno dolga, vendar dovolj naporna, da so morali fantje še kar napeti svoje mišice. Doseženi časi so bili zadovoljivi, odlikoval pa se je zlasti drugošolec Egon Guštin, ki je za skoraj deset sekund prehitel prvega zasledovalca.

REZULTATI:

1. Guštin Egon 1'43'' 4
2. Ukmar Edvard 1'53''2
3. Klobas Robert 1'54''5
4. Kralj Sergij 1'55''
5. Križmančič Darko 1'55''1
6. Ota Klavdij 1'56''8
7. Košuta Edi 1'57''2
8. Krpan Marjan 1'58'' 1
9. Tence Elij 1'58''8
10. Marušič Ivan 1'59''9
11. Blažina Marjan 2'01''2
12. Slavec Viljem 2'02''
13. Bogatec Drago 2'03''
14. Barazutti Pavel 2'04''5
15. Milkovič Danilo 2'06''
16. Petaros Karel in Švara Pavel 2'10
18. Sancin Sergij 2'10''5
19. Bernetič Edvin 2'10''7
20. Ceh Pavel 2'15''

Teka čez drn in strn se je udeležilo skupno 28 tekmovalcev, dva sta odstopila, šest pa je bilo diskvalificiranih.

KASTA

Jutri, v soboto, 25. t. m. bo na nogometnem igrišču na Opčinah

nogometno srečanje TA «Ž. Zois» - KASTA

veljavno za «I. pokal KASTA». Tekma se bo začela ob 16. uri.

NOGOMET

Včeraj so odigrali dve prijateljski tekmi nogometnih reprezentanc «under 23». V Atenah je Grčija premagala Ciper z 2:0, v Bristolu pa je Vzh. Nemčija premagala Anglijo z 1:0.

* * *

V nogometnem srečanju za srednjeevropski pokal je Honved iz Budimpešte premagal Sparto iz Prage z 2:1 (0:1).

KOŠARKA

Vojaški svetovni košarkarski turnir, ki bi moral biti v Vidmu v začetku maja, so prenesli zaradi političnih volitev. Turnir, katerega se bo udeležilo dvanajst reprezentanc, bo od 8. do 22. junija.

SOŽALJE

Ob izgubi svojega dolgoletnega sodelavca Cezarja Kalca izreka ŠD Zarja svojcem iskreno sožalje.

ki so kot sence brnela čez nebo, in padàla, ki so pristajala okoli ognjev pred vasjo. Zavoje z obleko so metali brez padal, tako da bi jih bil eden skoraj zadel: treščil je na streho in obsula jih je razbita opeka.

Jan je bil z Vojkom zadovoljen, zato je predlagal, da gre v partijsko šolo pokrajinskega komiteja, ki je bila skrita nekje v cerkljanskih hribih. Zato je ostal kar v Cerknem in čakal, da se bo s sotečajniki odpeljal s staro, razhrebano «korijero», kot so imenovali avtobus na drva, v Dolenjo Trebušo.

V menzi za prehodne goste je srečal Primoža. Veselo sta se pozdravila. Primož je bil v novem nemškem plašču, z brzostrelko na rami. V očeh se mu je zrcalilo nenavadno zadovoljstvo.

«Kam?» ga je vprašal.

«K Travnikarju na dopust!»

«Gotovo si dobil sina, ko si tako dobre volje!»

«Seveda!»

Šla sta ob reki navzgor in sedla na hlode ob potoku, kjer so se v vodnih curkih svetlikale postrvi. Primož je Vojku prebral Anino pismo. Sam ga je znal skoraj na pamet. Njene besede so bile kot nezadržen klic, ki vleče živali skozi gozdove, čez morja, tisoče kilometrov daleč, da pridejo tja, kjer se nadaljuje njihova vrsta...

Preden sta se poslovila, mu je Primož dejal:

«Pridi k nam v jurišni bataljon in pusti Orlova! Mi smo vojska!»

11

Z nočjo je Primož prešel reko in cesto in se začel vzpenjati v pobočja, ki so držala k Travnikarjevi domačiji. Gore so se ledeno bleščale in odsev zvezdnega neba se je iskril na zasneženem drevju. Prameni mesečine so se prelivali v temačne grape, kjer so bili studenci še vedno zamrznjeni. Poti, samo poti, iz gore v goro... Na srečo je ljubil pohode pa tudi samoto in mesečino. Bilo mu je, ko da je sam na svetu in ko da bo večno živel.

Vzpel se je na greben in skozi redko goščavje je uzrl njuno goro. Njen goli, kopasti vrh se je stikal z zvezdami. Še popoldne je koračil skozi njene gozdove, kjer so stoletne bukve čakale, da se prebudi zemlja in požene sokove v korenine. Vso pot je mislil na Ano. To je bila gora, nad katero se je pred nedavnim prižgala nova zvezda, njegov sin. Kdove kaj so mu naklonile rojenice? Kako lepo je vsaj včasih biti sam, brez ure, brez povelja, sam z mesecem, soncem, skalami in drevjem... Tu je prostranstvo svobode, za katero se on bori. Ljudje ginejo pravzaprav zato, da bi lahko vsak živel po svoje, kot bi mu bilo najbolj všeč.

Zdaj je razmišljal o sinu. Vzgojil ga bo v moža, tako kot je njegov oče vzgajal njega. Prepredale so ga niti spominov iz otroštva, v katerih sta se mešala trpkost in veselje.

Na senožeti, kjer je postal, da bi si obrisal pot s čela, je prišla iz gozda lisica. Ustavila se je dvajset korakov pred njim in vohljala v nasprotni breg. Lahko bi jo bil ustrelil. Pa naj živi, si je mislil. Vedel je, da se ta čas živali parijo, in ne bi bilo prav, če bi ubijal zdaj, ko je namenjen k sinu.

Breg ga je zdelal. Pod vrhom je njegovo tanko uho ujelo škrabljanje snega. Kot senca tiho je smuknil s poti za bližnje drevo in nameril na stezo orožje.

«Kdo je?» se je oglasilo iz teme.

Precej časa so kavkljali drug drugega, preden so se prepričali, kdo da so. Bila je patrulja vojske državne varnosti, v kateri je Primož na srečo poznal enega, ki je bil z njim v brigadi. Opozorili so ga, naj bo previden, ker so se belogardisti ugnezdili le dve uri hoda od tod in večkrat ponoči vdirajo v gorska naselja; preoblečeni v partizane da preskušajo kmete in ropajo.

Previdneje je nadaljeval pot. Prepričal se je, da je svobodnega ozemlja vsak dan manj — to je bilo čutiti na vsakem koraku...

Pri Travnikarju je še gorela luč. Bil je še spodaj v grapi, ko ga je najavil pes. Luč v hiši je ugasnila. Zato je najprej zavil k psu, ki je veselo zacvilil in se vzpel nanj. Takoj se je spet prižgala luč in v veži je zaropotalo. Na pragu se je pojavil sivolasi gospodar, ki je po pasjem glasu spoznal, da je prišel k hiši prijatelj.

«Primož, zaboga?! Ali si sam?»

«Sam sem, Travnikar,» mu je stisnil roko.

«Kaj pa je z našim?»

«O, živ je in zdrav in vsak dan hujši! Pa Vojko tudi. Pozdravljata vas.»

«Dobro, da si prišel, sicer bi te čakali vso noč. Ženske so od hudiča. Ne vem, kakšen občutek imajo. Ana je rekla, da boš nocoj prišel... in ves dan je govorila, da prideš. Zato smo vsi trije ostali za pečjo in te čakali,» je dejal mož in zapahnil težka hrastova vrata.

V izbi mu je Ana planila v objem. Tako je bila prevzeta, da ni spravila niti besede iz ust. Tudi Primož ni vedel kaj reči, samo čvrsto jo je držal v objemu. Naposled je vprašal:

«No, kje ga imate?»

«V kamri, v zibki je, da mu ne bi nagajala luč,» je rekla Ana.

Odprla je vrata in pramen svetlobe je padel otročičku na obraz. Zbudil se je in odprl oči. Primož se je sklonil nadenj.

«Tvoje oči ima,» je dejala Ana.

«Ves je tvoj, ves,» je povzel Travnikar.

Ana ga je nežno dvignila iz zibke in ga dala v roke Primožu. Le-ta ga je dvignil pod strop.

«Andrejček!... Našemu atu je podoben,» je rekel. Potem ga je položil nazaj in ga gledal še in še.

Vstala je tudi mati. Primož ji je dal sinovo pismo, ki ga je Tinka prebrala naglas. Vojko pa je pisal Travnikarju, naj pripravi puško, ker bo petelin na Jelovici kmalu zapel!

Prinesli so mu velik kos svinjske pečenke, skledo zelja in kruh.

«Naše hiše vojna ni spravila na kolena, Primož; le jej saj imamo še!» je rekla mati.

«Po Primorskem preganjate Nemce, tu pa se šopirijo beli Dvakrat so bili že pri nas. Z Ano sva zmrzovala v bunkerju...»

Primoža je zaskrbelo za Ano in otroka; predlagal je, da se oba umakneta v bolnišnico na Jelovici.

Tinka jima je v kamri naložila na peč, da sta prišla na toplo. Komaj sta čakala, da bosta lahko sama. Njuni ljubezni so bile ure čedalje bolj skopo odmerjene, pa vendar sta živela drug za drugega.

Sedla je na posteljo. Ker je bil čas, da podoji otroka, ga je vzela k prsim.

«Primož, samo poglej ga, kako hlasta! Živeti hoče, tako je priden...»

Mali se je prisesal k dojki in cmokal in srkal, da se je Primož čudil, odkod jemlje moč.

«Kakšen svet,» je pomislil Primož. «Že tale otrok ni življenja varen. Milijoni let so minili, preden je zemlja porodila lišaj, in kdaj šele sta nastala žival in človek. Zdaj pa se iztrebljamo kot insekti... Koliko trpljenja je potrebno, da zraste človek, mrtev pa je v trenutku...»

Ana je položila Andrejčka v zibko. Na obrazu mu je ležal zadovoljen smehljaj in oba sta ga gledala, dokler ni zamižal.

Potem sta legla. Položila mu je glavo na rame in on jo je objel kakor takrat, ko sta se najbolj ljubila. Tesno se je privila k njemu. «Primož, ne veš, kako sem srečna. Tako srečna sem, da se bojim, da bo kaj narobe. Zdaj, ko je vsem tako hudo, se mi zdi najina sreča skoraj grešna. Komaj si prišel, pa se že bojim, da boš odšel in mi bo ostal samo spomin na te ure...»

«Ne vznemirjaj se. Vojne bo kmalu konec. Zakopali bomo orožje in delali.»

«Saj res... S Travnikarjem gledava jate letal, ki letajo nad Nemčijo. Tam mora biti vse drobno. Smilijo se mi otroci, taki kot najin, ko še nič ne vedo, zakaj umirajo.»

«Otroci vedno plačujejo grehe staršev, Ana. Tudi mi jih plačujemo.»

Primoža je njeno telo prevzelo kot blažen opoj. Samo božal jo je, kar bal se je je dotakniti, tako je bila polna življenja, moči in strahu hkrati.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823
Oglasni oddelek TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 761 470
Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej: polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 17.000 lir. V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din,
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 24. marca 1972

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» DZS, Ljubljana Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400 osmrtnice in sožalja 200 lir «Mali oglasi» 80 lir beseda Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel Izdaja in tiska ZTT - Trst

PO SMRTI GIANGIACOMA FELTRINELLIJA OB DALJNOVODU V SEGRATEJU

VRSTA PREISKAV NA SEDEŽIH IZVENPARLAMENTARNIH LEVIČARSKIH SKUPIN

Preiskovalni organi skušajo najti povezavo med založnikovo smrtjo in delovanjem skupine «22. oktober» v Genovi - Odkriti zanimivi dokumenti v vili odv. Lazagne?

MILAN, 23. — V okviru preiskave o tragični smrti milanskega založnika Giangiacoma Feltrinellija je namestnik državnega pravdnika dr. Bevere zaslišal Lorenza Stringhettija, lastnika travnika, kjer so našli založnikovo truplo. Dr. Bevere, ki je že enkrat zaslišal Stringhettija, je ponovno poklical moža na sodišče, da bi točneje ugotovil, kaj se je zgodilo od trenutka, ko je Stringhetti odkril truplo dokler ni poklical karabinjerjev. Na ta način je skušal dr. Bevere ugotoviti, kdo se je približal Feltrinellijevemu truplu v omenjenem časovnem razdobju.

Nato je namestnik državnega pravdnika zaslišal Cecilio Fioroni, sestro profesorja Fioronija, ki je plačal zavarovalnino za furgon volkswagen, katerega so preiskovalni organi našli v bližini daljnovoda v Segrateju. Izvedelo se je tudi, da je profesorjev brat Andrea izjavil preiskovalnim organom, da je svetoval Carlu, naj se prostovoljno predstavi sodni oblasti, ko so karabinjerji ugotovili, da je on plačal zavarovalnino. Carlo Fioroni pa je baje odvrnil, da nima namena slediti bratovemu nasvetu.

V milanskih sodnih krogih se je medtem razširila vest, da so karabinjerji iz Genove našli zelo zanimive dokumente v vili odvetnika Lazagne v vasi Rochetto Ligure. Med včerajšnjo preiskavo so agenti odkrili v tej vili orožje, letake in 15 postelj, kar naj bi po mnenju preiskovalnih organov dokazovalo, da je v hiši živela večja skupina ljudi. Agenti so tudi priprli štiri mladeniče, ki so jih našli v vili.

Preiskovalni sodnik dr. Viola, ki skupno z dr. Beverejem vodi preiskavo o smrti založnika Feltrinellija, je danes ukazal, naj odvzamejo potni list odvetniku Leonu, katerega so osumili prekrška, ker je naročil dve potrdili o stalnem bivališču za nakup furgona volkswagen in avta fiat 124, ki so ga našli v bližini drugega miniranega voda. Načelnik milanskega državnega pravdništva De Peppo je v tej zvezi izjavil časnikarjem, da so se odločili za ta ukrep po ponovnem pregledu odvetnikovih izjav.

Včeraj ponoči so karabinjerji aretirali v Firencah 29-letnega Vannija Malagolo Anzianija, ki je imel doma nekaj nabojev thomoson. Karabinjerji so izvedli nekaj hišnih preiskav v Firencah in v Pratu v okviru splošne preiskave o delovanju skupine «Potere operaio».

Dr. Viola je za danes popoldne napovedal zelo pomembno soočenje na milanskem sodišču. Namestnik državnega pravdnika je namreč dalj časa zasliševal mehanika Pietra Farella, ki je popravil furgon volkswagen nekaj dni pred založnikovo smrtjo. Mehanik je izjavil, da mu je oseba, ki mu je naročila popravila, povedala, da se bo z vozilom odpeljala v Genovo. Sodnik je pridržal mehanika, da bi priredil soočenje med Farello in osebo, ki je naročila popravila, vendar do sedaj ni še znano, če so agenti našli neznanca.

Vse kaže, da skušajo preiskovalni organi povezati Feltrinellijevo smrt z delovanjem skupine «22. oktober» v Genovi in skupin GAP v Lombardiji. To dokazuje tudi nenaden prihod v Milan preiskovalnega sodnika dr. Colata, ki je prisostvoval preiskavi v vili, odv. Lazagne. Nenaden sodnikov prihod je povzročil veliko razburjenje na milanskem sodišču, ker je marsikdo sodil, da pomeni ta prihod pomembno odkritje. Novosti pa vsekakor ni bilo, kot je potrdil sam dr. Colato, ki je izjavil, da skušajo preiskovalni organi povezati delovanje milanskih in genovskih izvenparlamentarnih skupin.

Izvedelo se je tudi za nekatere dogodke, ki naj bi dokazovali povezavo med Feltrinellijem in delovanjem genovskih izvenparlamentarnih skupin. Vesti so zelo nepopolne in kaže, da jih tudi preiskovalni organi ne znajo še pravilno oceniti in okviriti v preiskavo o založnikovi smrti. Govori se, da se je Feltrinelli proti koncu leta 1970 večkrat udeležil sestankov genovske skupine «Lotta continua».

Baje se je pokojni založnik tudi večkrat sestal z odvetnikom Lazagno v njegovi vili v vasi Rochetta Ligure. Vest naj bi potrjevali nekateri kmetje, ki so večkrat videli Feltrinellija v Rochetti. Kaže pa, da preiskovalni organi ne dajejo temu dogodku velikega pomena.

Poslopje v Ulici Legnano 32, kjer so imeli svoje stanovanje nekateri pripadniki skupine «Potere operaio». Puščica kaže balkon omenjenega stanovanja

Izročena razsodba procesa Valpreda

RIM, 23. — Predsednik rimskega porotnega sodišča dr. Orlando Falco je danes zjutraj izročil tajništvu sodišča razsodbo o preložitvi procesa Valpreda v Milan. Dokument, ki ga je izročil dr. Falco je zelo zgoščen, saj je predsednik rimskega porotnega sodišča napisal razsodbo v 18 tipkanih straneh.

V uvodnem delu razsodbe dr. Falco na kratko obnavlja dogodke, ki so se pripetili med zasedanjem sodišča in zahteve, ki so jih predložili odvetniki obtožencev.

Predsednik rimskega porotnega sodišča nato obravnava juridično plat odločitve, ki se nanaša predvsem na dogodke v banki Commerciale na Trgu Scala v Milanu, ki so povzročili dodelitev sodne preiskave rimskim sodnikom. V prvem trenutku so definirali dogodek v tej banki kot pokol in preiskovalni sodnik je ugotovil, da so atentatorji postavili peklenski stroj ob 16.25, kar je avtomatično dodeljevalo preiskovalni postopek milanskim sodnikom. Nato pa je preiskovalni sodnik spremenil dogodek v banki Commerciale v kršitev zakona, ki prepoveduje prevažanje in posest razstreliva, kar pa je dodelilo preiskovalni postopek rimskemu sodišču, ker se je v tem primeru zadnji pokol pripetil v rimski banki.

Dr. Falco meni, da je treba dogodek v banki na Trgu Scala v Milanu tolmačiti kot pokol, čeprav peklenski stroj ni eksplodiral iz neznanih razlogov in zato trdi, da je rimsko porotno sodišče nepristojno in odreja izročitev sodnih aktov milanskemu porotnemu sodišču.

Ob koncu svoje razsodbe dr. Falco razlaga zakaj ni razveljavil razsodbe rimskega preiskovalnega sodnika. Po mnenju predsednika rimskega porotnega sodišča izjava o nepristojnosti ne predpostavlja razveljavitve preiskovalnega postopka, ker so zaključki tega postopka še vedno veljavni.

Prijave sodišču zaradi stavk v Avoli

AVOLA, 23. — Organi javne varnosti v Avoli so prijavili sodišču 11 oseb, češ da so organizirale cestne blake ob stavki, ki je bila podinamitnem atentatu na sedež CGIL.

Trgovinska pogodba med Italijo in Sovjetsko zvezo

RIM, 23. — Minister za zunanjo trgovino Ripamonti in sovjetski podtajnik za finančne zadeve Anhimov sta ob koncu svojega sestanka poudarila zanimanje obeh držav za okrepitev trgovinskih stikov. Ob koncu sta izmenjala noti, ki zadevata sovjetsko obvezo, da kupi v Italiji aparature in stroje za ustanovitev tovarne kamionov na reki Kami ter obvezo s strani Italije za posojilo v višini 75 milijard lir. Sovjetska zveza se je obenem obvezala, da bo kupila v Italiji stroje, katerih skupna vrednost bo prekašala višino posojila. Za to pogodbo med obema državama se zanima dokajšnje število manjših industrijskih obratov, ki proizvajajo stroje, o katerih je govor.

LJUBLJANA, 23. — Iz Inex-Adria avioprometa so nam sporočili, da sta danes odpotovala z letalom z Brnika prek Beograda proti Adenu slovenska strokovnjaka za sodno medicino doktor Furlan in doktor Dolenc, ki bosta pomagala indentificirati ponesrečene letalce in potnike. Ker se je indentifikacija v Adenu zavlekla, so Jemenci zaprosili slovenske strokovnjake za pomoč. Žalne slovesnosti za tragično umrlimi slovenskimi letalci torej še ni bilo. V Inex - Adria menijo da bo letalo s posmrtnimi ostanki slovenskih pilotov in stevardes pristalo na Brniku najbrž v ponedeljek.

ODLOČEN POSEG ZVEZNEGA TAJNIŠTVA ZA ZDRAVSTVO

Obvezno cepljenje v SFRJ zaradi nevarnosti črnih koz

V Čačku prepovedana vsa javna zborovanja ter športne prireditve

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 23. — Zdravstveni organi v Čačku, Skopju in Beogradu so danes izdali odlok o obveznem cepljenju vsega prebivalstva zoper črne koze. V Beogradu se je zjutraj pričelo cepljenje v šolah in v zdravstvenih ustanovah. To bo od danes do 28. marca glavno delo beograjskih zdravnikov in zdravstvenega osebja. V Beogradu je prepovedano obiskovati bolnike v bolnišnicah in v drugih zdravstvenih ustanovah. Zdravstveni inšpektorji v Čačku so prepovedali vsa javna zborovanja, športne in druge prireditve. Štab za karantenske bolezni v Skopju je sklenil na današnjem sestanku sprožiti najstrožje preventivne ukrepe proti kozam, ki so se pojavile v Kosovu. Štab je poleg obveznega cepljenja prebivalstva odločil da prepove prihod v Skopje osebam z okuženega področja. Kolikor bi kaka oseba iz teh krajev prišla v Skopje, bo poslana v karanteno.

Po sporočilu zveznega tajništva za delo in socilano politiko so tamkajšnji organi doslej odločno in učinkovito ukrepali, da preprečijo širjenje te nalezljive bolezni. Ustanovljene so zdravstvene komisije, ki so jih poslali na teren. Ugotovljeno je, da so ukrenili vse potrebno, da zagotovijo dovoljne količine cepiva. Zvezno tajništvo za delo in socialno politiko pa je podvzelo posebne preventivne ukrepe za cepljenje prebivalstva v Kosovem, Novem Pazarju in Beogradu. Cepljenje prebivalstva v Novem Pazarju in v Beogradu je povzeto zaradi suma, da je ena obolela oseba iz Novega Pazarja bivala v Beogradu.

B. B.

Obsodbe v Splitu

SPLIT, 23. — Okrožno sodišče v Splitu je obsodilo danes na eno leto strogega zapora 47-letnega Mate Marčinka, ravnatelja splošnega sektorja zagrebškega podjetja «Kemoboja», avtorja pesmi «Hrvaška molitev», v kateri se zlonamerno in netočno prikazuje stanje na Hrvaškem. Dr. Jerolim Čepka, duhovnik v Sinju in urednik verskega časopisa «Vestnik sv. Nikole Pavelića», v katerem je bila ta pesem objavljena, je bil kaznovan pogojno na dve leti. Pater Ivan Križanić, ki je posredoval pri objavi te pesmi, je bil oproščen.

B. B.

PRVI ČASTNIK LADJE SAN NICOLAS OBTOŽUJE

Zanemarjene varnostne naprave vzrok za tragičen brodolom

Na ladji sta kompasa delovala nepravilno, motor je potreboval nujna popravila, rešilni čolni pa so bili neuporabni

PULJ, 24. — Vsem je znano, da so ladje brodarskih družb, ki se skrivajo za panamskimi ali liberijskimi zastavami v zelo slabem stanju in da je življenje mornarjev, ki plovejo na teh ladjah vedno v nevarnosti. Poleg tega pa so življenjske razmere na teh ladjah neznosne: plače so nizke, mornarji niso zavarovani in ne poznajo delovnega urnika. Zato so brodolomi teh ladij zelo pogosti. Vse kaže, da je zanemarjanje osnovnih varnostnih pravil vzrok brodoloma ladje San Nicolas, v katerem je izgubilo življenje 28 oseb, rešila pa sta se le dva tržaška mornarja.

Danes je namreč puljski časnik Glas Istre objavil intervju z jugoslovanskim kapitanom Vladimirjem Kutlejem, ki je dalj časa plul na ladji San Nicolas kot prvi častnik. Kutle je povedal, da so bili ladijski kompasi pokvarjeni, rešilni čolni so bili v brezupnem stanju in ladijski motorji so delovali zelo slabo.

Kot je znano se je ladja San Nicolas razbila na dvoje in se je potopila 5. marca, ko je zadela v podmorsko čer. V brodolomu je izgubilo življenje 28 oseb (15 Italijanov, 9 Špancev in 4 Jugoslovani), rešila pa sta se le tržaška mornarja Giorgio Gagliardo in Danilo Pizziga, ki sta preživela nekaj dni na splavu brez hrane in brez vode.

Jugoslovanski kapitan Vladimir Kutle se je vkrcal na ladjo San Nicolas kot prvi častnik novembra 1971, izkrcal pa se je 15. februarja v Buenos Airesu in se je vrnil domov v Pulj z letalom.

Častnik je že v prvih dneh opazil, da ladijske naprave niso delovale najboljše. «Prve moje opazke o stanju ladje, je poveljnik Pino Wdali sprejel zelo hladno in menil sem, da kapitan si ni želel mojega vmešavanja v te zadeve. Vendar imam veliko izkušenj z ladjami in zato nisem mogel spregledati stanja ladje. Med potovanjem sem opazil, da je bila med smerema, ki sta jih kazali magnetski in giroskopski kompas razlika od 20 do 30 stopinj, zato ni bilo mogoče držati pravilne smeri. Po podrobnem pregledu ladje sem tudi odkril, da ni bilo gumijastih rešilnih splavov, da krmilo ni delevalo pravilno in da je motor potreboval nujna popravila. Opazil sem tudi, da med vajami za reševanje v primeru brodoloma, ki jih predvideva mednarodni mornarski pravilnik, nismo nikoli spustili v vodo rešilnih čolnov. Zelo jasno je bilo, da bi imeli v primeru brodoloma zelo malo možnosti, da bi se rešili», je dejal jugoslovanski kapitan v intervjuju s puljskim časnikom.

Dodal je tudi, da je zato storil nekaj neobičajnega in sicer je pisal tržaški družbi Agemar, ki je skrbela za interese lastnikov ladje, in je zahteval podroben pregled San Nicolasa, vendar družba mu ni nikoli odgovorila. Ker je kapitan Kutle videl, da je bil njegov napor za izboljšanje varnostnih pogojev na ladji zaman, se je odločil, da se bo izkrcal. Po nekaj dneh, ko se je vrnil domov, je zvedel za brodolom ladje in za njegove tragične posledice. Sodeč po izjavah puljskega kapitana je očitno, da tragedijo San Nicolas v Karibskem morju ne gre pripisati nesrečnemu naključju, pač pa gre zelo očitno za nenameren umor, ki so ga zagrešili lastniki ladje s svojo kriminalno nemarnostjo.

Napad na banko v Buttriu

BUTTRIO (Videm), 23. — Trije neznanci so nekaj po 16. uri vdrli v banko v Buttriu, mestecu nedaleč od Vidma in zahtevali od uradnikov, naj jim izročijo ves denar, ki je bil takrat v blagajni. Bili so oboroženi z revolverji in uradnika se nista upirala. Izročila sta jim 5 milijonov lir, nakar so zlikovci vstopili v avto vrste «giulia» z videmsko evidenčno tablico, ki jih je čakal pred vrati s prižganim motorjem ter zginila neznano kam. Do sedaj ni za njimi nobenega sledu.

Črn dan za mestne redarje

RIM, 23. — Neapeljski krošnjar Gaetano Acerbo je okrog desete ure streljal na mestnega redarja, ki ga je hotel globiti. Acerbo je vozil kamion s krompirjem in je takoj potem ko je s pištolo streljal na 25-letnega Giulia Pollastrinija, zginil. Dogodek se je pripetil v predmestju Anzia. Acerba je policija izsledila nekaj po 12. uri v Formii. Redar Pollastrini je še vedno v bolnišnici, kamor so ga pripeljali takoj po streljanju.

V Neaplju je skupina treh mladeničev napadla in fizično obračunala z mestnim redarjem Michelejem Petruzziellom. Petruzziello jih je ustavil, ker so mladeniči ovirali promet s svojimi motocikli. Najprej so ga skušali povoziti, nakar so ga pretepli in zbežali. Redar se je zatekel v bolnišnico, kjer so mu ugotovili podplutbe in možne poškodbe notranjih organov. Policija še vedno išče mlade nasilneže.

Pet mrtvih v požaru v newyorškem mladinskem hotelu

NEW YORK, 23. — Pet oseb je izgubilo življenje, osemnajst pa jih je bilo ranjenih v požaru, ki je zajel newyorški hotel za mladino. «Sloane house YMCA» je imel 14 nadstropij in 1.500 sob. Ko je požar izbruhnil, iz za sedaj še nepojasnjenih vzrokov, je bilo v poslopju tisoč oseb.

Zlata kolajna za padlega podčastnika

RIM, 23. — Predsednik republike Giovanni Leone je podpisal dekret, s katerim so na predlog notranjega ministra Rumorja podelili zlato kolajno za hrabrost padlemu podčastniku javne varnosti Antoniu Cardilliju. Policaj je zgubil življenje, ko so roparji, pred desetimi dnevi, napadli filialo rimske banke.

Neslana šala v turinski šoli

TURIN, 23. — Ravnatelj turinske šole «Arti grafiche» je našel v svojem uradu listek, na katerem je bilo napisano, da je v šolskih prostorih bomba, ki bo eksplodirala ob določeni uri. Ravnatelj je takoj ukazal dijakom, naj zapustijo šolo in je poklical karabinjerje. Po daljši preiskavi so ugotovili, da v šoli ni bilo nobenega peklenskega stroja in da je šlo le za neslano šalo.

Lažna vest o bombi na milanski postaji

MILAN, 23. — Prejšnjo noč je nekdo telefonsko obvestil milansko kvesturo, da bo na peronu št. 16 v kratkem eksplodiral peklenski stroj. Takrat ni bilo na tistem peronu nobenega potnika. Policija je takoj uvedla preiskavo, ki pa ni obrodila nobenih sadov. Očitno je šlo za neslano šalo kakega duhovitneža, ki je izkoristil psihozo, ki se je v zadnjem času, spričo desničarskega nasilja, uveljavila po vsej državi.

Socialdemokratski poslanci za ukinitev radijskih oddaj ZDA za vzhodno Evropo

BONN, 23. — Skupina zahodnonemških socialdemokratskih poslancev v bonskem parlamentu je zahtevala, naj radijski postaji «Radio Free Europa» in «Radio Liberty» takoj prenehata s svojimi oddajami za vzhodne države. Svojo zahtevo je skupina izrazila z dvema brzojavkama, naslovljenima na zveznega kanclerja Willyja Brandta ter na ameriškega predsednika Richarda Nixona. V brzojavkah poudarjajo zahodnonemški parlamentarci, da je dejavnost obeh radijskih postaj v popolnem nasprotju z načelom neodvisnosti Zahodne Nemčije.

To ni prvič, da socialdemokrati zahtevajo ukinitev oddaj za vzhodno Evropo. Ameriški radijski postaji, ki delujeta v Muenchnu, torej na ozemlju Zvezne republike Nemčije, predstavljata oviro pri zbliževanju med Zahodno Nemčijo in vzhodnimi državami, ki ugotavljajo, da sta radijski postaji ostanek hladne vojne, ki ga je treba čimprej odpraviti.

Proti tem zahtevam so se izrekli nekateri demokristjanski predstavniki, ki zatrjujejo, da radijski postaji ne predstavljata nobene ovire v odnosih med Zahodno Nemčijo in vzhodnimi državami ter da predstavljata vir objektivne informacije za njihova ljudstva.

V izjavi, ki jo objavlja zahodnonemški tednik «Quick», zatrjuje zvezno zunanje ministrstvo, da oddaja «Radio Free Europe» le objektivne vesti in je torej njegova vloga nadvse pozitivna. V istem tonu je tudi intervju tajnika CDU (demokristjanov), ki je v svoji obrambi ameriških radijskih oddaj rekel, da so le-te edini vir objektivnega obveščanja, ki je dostopen narodom v vzhodni Evropi.

TRŽAŠKI DNEVNIK

ZASEDANJE III. DEŽELNE KOMISIJE

Izseljencev je 3,6 odstotka celotnega prebivalstva dežele

Na 1.210.000 prebivalcev jih je zaposlenih 475 tisoč

Tretja deželna komisija se je sestala pod predsedstvom svetovalca Zanina, da bi razpravljala o podatkih o izseljevanju in zaposlitvi v Furlaniji - Julijski krajini. Direktor središča za preučevanje in ekonomsko načrtovanje dr. Ferrara je podal poročilo o raziskovanju, ki so ga izvedli z intervjuji 18.000 družin.

Po teh podatkih je v deželi 1 milijon 210.000 oseb, od katerih jih je 44.500 začasno izven dežele (25 tisoč 400 v tujini in 19.100 v drugih italijanskih pokrajinah). To pomeni, da je 3,6 odst. prebivalcev v izseljenstvu. So pa nekateri predeli dežele, ki imajo dosti višji odstotek izseljencev: gorski predel 10,5 odst., osrednji gričevnati predel (Humin in S. Daniele) 8,4 odst., zapadni podgorski predel 6,9 odst.

Največ izseljencev je seveda moških in to predvsem v letih od 15. do 64. Če temu prištejemo še majhno število rojstev in pomanjkanje priseljencev, je jasen vzrok visoke poprečne starosti in visokega odstotka žensk.

Nad polovica izseljencev — je nadaljeval dr. Ferrara — je odsotna manj kot eno leto.

V zvezi z zaposlitvijo je dejal, da je po podatkih, ki jih je nabrala dežela, zaposlenih 475 tisoč oseb. Brezposelnosti je zelo malo v skoro vseh predelih dežele, vendar pa bo treba ustanoviti veliko delovnih mest, da se povrnejo izseljenci.

Poročilu je sledila debata, v katero so posegli poleg odbornika za delo Stopperja in samega dr. Ferrare, še svetovalci Bergomas (KPI), Martinis (KD), Pellegrini (KPI), Puppini (MF), Urli (KD) in Virgolini (KD).

Predavanje o Mazziniju

Ob 100. obletnici Mazzinijeve smrti bo danes ob 18.30 v avli liceja «Dante Alighieri» časnikar dr. Mario Coloni imel predavanje o temi «Mazzinijevi pristaši v Trstu».

Miljski upokojenci so zborovali

Pretekli četrtek so se v Miljah sestali upokojenci, včlanjeni v CGIL, in razpravljali o reformi pokojninskega sistema, o delavski borbi ter sindikalni enotnosti. O tem sta govorila tajnik miljske CGIL Sergio Tremul in deželni tjnik sindikata upokojencev Antonio Cattonar.

Krožna žaga odrezala delavcu del prsta

Včeraj popoldne, okrog 14. ure, je 23-letni Davorin Scrocarro iz Zabrežca št. 15 orodjaril v podjetju «Grandi motori» s cirkularko, ko mu je ta odrezala del kazalca desne roke.

Na ortopedskem oddelku bolnišnice, kamor so ga odpeljali s tovarniškim rešilcem, se bo moral zdraviti približno 20 dni.

Odprta kavarna «Degli specchi»

Po štirih letih del za popoldno preureditev so včeraj odprli znano tržaško kavarno «Caffè degli specchi», ki je stara že 92 let. Kavarna, v pritličju palače Stratti, je sestavni del Trga Unità. Od palače je ostalo le pročelje in zunanja harmonična struktura, znotraj pa je vse novo.

Javne seje rajonskih konzult

Drevi bodo javne seje naslednjih rajonskih konzult: ob 18.30 seja konzulte za Sv. Ano in naselje Sv. Sergija (Stara Istrska ulica 43), ob 19.30 (gostilna Zlobec, Rocolska ulica 8) seja konzulte za Kjadin in Rocol, ob 20. uri seja konzulte Sv. Vid-Staro mesto (Ul. Colautti 6).

Za deželno elektronsko mrežo

(Nadaljevanje s 2. strani)

tri namene elektronske službe: hitro in natančno reševanje birokratskih dejavnosti, enotno in zelo hitro izdajanje anagrafskih podatkov in točni podatki za načrtovanje. Investicija bo sicer zelo velika (skoro 2 odst. dohodkov dežele), vendar se bo zelo obrestovala, posebno na družbenem področju. Odbor pa je pripravljen sprejeti vsak pameten predlog za praktično izvedbo načrta.

Ker je bil med razpravo govor tudi o univerzi v Vidmu, so komunistični svetovalci Baracetti, Bosari, Cuffaro in Zorzenon predložili svoj predlog za čimprejšnjo razpravo o tem vprašanju. Predlog so odbili z glasovi KD, PSI, PLI, MSI in enega liberalca, medtem ko so glasovali zanj KPI, PSDI, PSIUP in MF. Enak izid glasovanja je doživel podoben predlog MF.

Zatem so izglasovali zakon, ki so ga odobrili z glasovi KD, PSI, PSDI, PLI in MF, ob nasprotnem glasu KPI in vzdržanju PSIUP in MSI.

Danes bo zadnja seja deželnega sveta pred začasno prekinitvijo zaradi volilne kampanje.

RADIO TELEVIZIJA

PETEK, 24. MARCA 1972

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 14.15, 17.15, 22.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Radio za šole; 12.10 Pomenek s poslušalkami; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Bocchettijev trio; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost, književnost in priredbe; 18.50 Sodobni slovenski skladatelji; 19.10 Slov. narečni dokumenti; 19.20 Plošče; 19.40 Slovenski oktet; 20.00 Šport; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Operni odlomki; 21.30 Folklorni plesi; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Glasba za mlade; 16.20 Med prijatelji glasbe.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 17.00, 19.15, 22.15 Poročila; 6.40 Jutranja glasba; 8.00 Popevke; 8.30 Plošče; 9.15 Mini juke box; 10.05 Medigra, 10.25 Prisluhnimo jim; 11.00 Operni odlomki; 11.30 Glasbeni cocktail; 12.00, 12.45 in 13.07 Glasba po željah; 14.05 Tretja stran; 14.15 Polke in valčki; 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Prenos RL; 15.30 Tops pops; 16.00 Primorski dnevnik; 16.20 Mladi izvajalci; 16.45 Kulturna panorama; 17.00, 17.10 Orkestri; 17.30 Novo in moderno; 18.00 Simf. koncert; 19.00 Poje Isabella Ianetti; 19.30 Prenos RL; 22.15 Glasbena oddaja; 22.35 Slovenski trio; 23.00 Prenos RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.15 Vi in jaz; 11.00 28. obletnica pokola Ardeatinskih jamah; 12.10 Glasbena oddaja; 13.15 Poje Malia Jackson; 13.30 Radijska igra; 14.00 Veselo popoldne; 16.00 Otroški kotiček; 16.20 Za vas mlade; 18.20 Kako in zakaj; 18.55 Sindakalna tribuna; 19.10 Operni odlomki; 20.20 Odhod in prihod; 21.15 Volilna tribuna; 21.45 Koncert v Turinu.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30, 22.30, 24.00 Poročila; 7.40 Pojeta Marisa Sannia in George Baker; Operni odlomki; 9.35 Orkestri; 9.50 Radijska priredba; 10.05 Popevke; 10.35 Telefonski pogovori; 12.40 Glasbena oddaja; 13.00 «Hit Parade»; 13.50 Kako in zakaj; 14.00 Plošče; 16.00 Draga RAI; 18.40 Vprašaj; 19.00 Poje Sergio Mendes; 20.10 «Supercampionissimo»; 21.00 Plošče; 22.40 Radijska priredba; 23.20 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.00 Glasba in poezija; 11.45 Polifonske skladbe; 12.20 Avantgarda; 13.00 Medigra; 18.45 Mali planet; 19.15 Vsakovečerni koncert; 20.15 Teorija množic; 21.30 Edgard Allan Poe.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15 Nabožna glasba; 10.20 It. glasba; 11.00 Medigra; 12.00 Skladbe za klavir; 12.40 Sim. koncert; 14.10 It. sodobna glasba

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 9.35 Od melodije do melodije; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Prizori iz Dobussyjevih albumov; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Z domačimi ansambli in godci; 13.15 Zabavna glasba; 14.10 Kaj vam pripoveduje glasba; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Napotki za turiste; 15.40 Lahka glasba; 16.00 »Vrtiljak»; 16.40 Z orkestrom švicarskega Radia; 17.10 Človek in zdravje; 17.20 Operni koncert; 18.50 Ogledalo našega časa; 20.00 Slovenski zborovski skladatelji z evropskimi sodobniki; 20.30 «Top—Pops 13»; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih; 23.05 Literarni nokturno.

ITAL. TELEVIZIJA

10.55 28. obletnica pokola v Ardeatinskih jamah; 12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Življenje doma; 13.30 Dnevnik; 14.00 Tečaj francoščine; 15.00 TV v šoli: Tečaj angleščine; 16.00 Srednja šola; 16.30 Višja srednja šola; 17.00 TV za naimlajše: TV film: Naica in žerjav; 17.20 Risanke; 17.30 Dnevnik; 17.45 TV za otroke: Galaksija 1972; 18.10 Nabožna oddaja; 18.45 Glasbeni prostor; 19.15 Kulturna oddaja: Osnove psihologije; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Volilna tribuna: Debata med predstavnikoma PSDI — PSIUP; 21.30 Glasbena oddaja; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Klasični Juke box; 21.30 TV igra: Hopla.

JUG. TELEVIZIJA

9.25 Prvo svetovno prvenstvo v smučarskih poletih: Začetna slovesnost in tekmovanje, barvni prenos iz Planice; 15.40 Prvo svetovno prvenstvo v smučarskih poletih, posnetek iz Planice; 17.40 Priča — oddaja iz cikla «Veliki in majhni»; 18.15 Obzornik; 18.30 Film o L. Armstrongu; 18.40 Gospodinjski pripomočki; 18.50 Šola smučanja; 18.55 Mestece Peyton — film; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Kviz 72; 21.40 Košarka Jugoplastika:Ignis; 23.00 Prvo svetovno prvenstvo v smučarskih poletih; 23.40 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Mr. Piper: «Veliki gozdar»; 20.15 Dnevnik; 20.30 Film iz serije «Medical Center»; 21.20 Glasbena prireditev: «Mary Roos show».